

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 18, 2007

Vol. XCVIII Nr. 12

Paminėtos savanorių pajėgų įkūrimo metinės

Iškilminga savanorių rikiuotė.

Linus Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 17 d. (Alfa.lt) — Trečiadienį Vilniuje Krašto apsaugos savanorių pajėgos iškilmingai paminėjo 16-ąsias įkūrimo metines.

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis

Lietuvos kariuomenės Šv. Ignato bažnyčioje.

Vėliau savanoriai išsirikiavo iškilmingoje rikiuotėje sostinės Nepriklausomybės aikštėje priešais Seimo

rūmus. Renginyje dalyvavo Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, Nacionalinio saugumo komiteto ir Seimo nariai, Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, kariuomenės vadovybė, svečiai iš užsienio.

Po iškilmingų kalbų nuaidėjo trys patrankos salvės, ir visi svečiai buvo pakviesti ragauti kareiviškos košės.

Savanorių šventė baigėsi Vilniaus įgulos karininkų ramovėje iškilmingu minėjimu ir koncertu.

1991 m. sausio 17 d., po Sovietų bandymo ginkluota jėga nuversti nepriklausomybę paskelbusią Lietuvos Vyriausybę, Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą dėl Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) įkūrimo. Tarnybos įkūrimas juridškai įteisino savanorių veiklą ir į valstybės gynimą oficialiai įtraukė visuomenę, kuri galėjo ginti besikuriančią valstybę.

Per šešiolika pajėgų gyvavimo metų Savanorių tarnyba nuėjo ilgą

kelią - nuo Parlamento gynėjų bei teritorinės gynybos užduočių vykdymo iki modernios aktyviojo rezervo struktūros. Savanorių istorijoje būta ir tamsių dėmių - tai 1993 m. Pakaušės maištas, kurio aidas ritas ir iki šių dienų.

Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba 1998 m. buvo reorganizuota į Krašto apsaugos savanorių pajėgas, kurios 2003 m. integruotos į Lietuvos

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- Peržengtas pavojingas slenkstis?
- Lietuvai nebedirguos „akcinės bendrovės“.
- Galų gale.
- Pajauskime poetinio žodžio grožį.
- Afa mons. Antanas Lapė.
- Kuriama paminklo „Laisvė“ vizija.
- „XX amžiaus slaptieji archyvai“.
- V. Katunskytė PLC.

Valiutų santykis

1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

Iš banko pavogtas milijonas

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Iš komercinio banko „DnB Nord“ pernai spalį pavogtas 1 mln. litų. Tai Lietuvos radijui patvirtino banko atstovas spaudai Andrius Vilkancas, tačiau išsamiau šio fakto nekommentavo. Žiniasklaidoje taip pat teigiama, kad bylą tiriantis Vilniaus apygardos prokuroras Linas Kuprusevičius patvirtino, kad milijoną litų iš banko sąskaitos pavogė gerai organizuoti sukčiai.

Nusikaltėliai nusitaikė į žemę pardavusio žmogaus pinigus. Suklastoję jo dokumentus sukčiai į banką pasiuntė savo žmogų. Šis su banku pasirašė sutartį dėl elektroninės bankininkystės paslaugų, pervedė dalį

milijono į sąskaitą kitame banke ir pasiėmė grynuosius.

Likusią dalį pinigų, taip pat grynuosius, sukčiai patikėtiniis pasiėmė banke „DnB Nord“.

Juodą darbą atlikęs nusikaltėlių bendrininkas netrukus buvo sulaikytas. Pareigūnams tai nesukėlė didelių rūpesčių: ši žmogų užfiksavo bankuose įrengtos stebėjimo kameros. Tačiau naudos iš to mažai, tikrieji nusikaltimo organizatoriai vis dar laisvėje.

Dėl didelės vertės turto pasisavinimo apgaule atliekamas ikiteisminis tyrimas. Banko „DnBNord“ atstovas spaudai sakė, kad dėl šio sukčiavimo žalą patyrė pats bankas.

Vilniečiams — garbingos premijos

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA) — Dviems išskiliams kultūros veikėjams už ilgametį kultūrinį darbą įteikti garbingi Vilniaus miesto apdovanojimai. Mokslininkei ir pedagogei Irenai Veisaitėi už nuopelnus kultūrai ir švietimui įteiktas Barboros Radvilaitės medalis. Ilgametis Vilniaus berniukų ir jaunuolių choro „Ąžuoliukas“ meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas Vytautas Miškinis už ilgametį chorinio meno ugdymą bei svarų indėlį į sostinės miesto muzikinį gyvenimą pagerbtas Žygimanto Augusto medaliu.

I. Veisaitė daugiau nei keturis gyvenimo dešimtmečius atidavė kultūrinei bei pedagoginei veiklai. Ji buvo viena iš Atviros Lietuvos fondo įkūrimo iniciatorių bei steigėjų, fondo valdybos pirmininkė.

Irena Veisaitė
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

I. Veisaitė taip pat žinoma kaip autoritetinga teatro kritikė.

V. Miškinis — Lietuvos muzikos akademijos profesorius, Lietuvos Chorų sąjungos prezidentas, beveik tris gyvenimo dešimtmečius paskyręs berniukų chorui „Ąžuoliukas“.

Rusijos Dūma kyla prieš „nacizmą“ Baltijos šalyse

Maskva/Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Reaguodami į Lietuvos ir Estijos parlamentų sprendimus dėl sovietinės okupacijos žalos atlyginimo ir karių kapaviečių, supykdyti Maskvos politikai kyla į mūšį, su jų teigimu, Baltijos šalyse „atgimstančiu nacizmu“.

Šovinistinėmis pažiūromis anksčiau pagarsėję Valstybės Dūmos deputatai — komunistams atstovaujantis Ruslanas Gostevs, liberaldemokratų vadovas Vladimiras Žirinovskis ir „Rusijos patriotams“ atstovaujantis Viktoras Alksnis bei Sergejus Baburinas — inicijavo du pareiškimo projektus, kuriuose siūloma atkreipti dėmesį į „visose Pabaltijo respublikose kylančią nacizmo atgimimo grėsmę“ bei raudonarmiečių kapų padėtį.

Į pareiškimo projekto svarstymą planuojama pakviesti ir Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovus.

Rusijos deputatus supykė praėjusią savaitę Estijos parlamento priimtas Kapų priežiūros įstatymas, kuriuo remdamasi, Estijos valdžia nusprendė perlaidoti masiniame kape Talino centre palaidotus trylikos Antrajame pasauliniame kare žuvusių raudonarmiečių. Rusijos parlamentarai taip pat reagavo ir į Lietuvos Seimo priimtą rezoliuciją, raginančią Rusiją pradėti konsultacijas su Lietuvos Vyriausybe dėl SSRS įvykdytos okupacijos žalos atlyginimo.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-17-07

*****ORIGIN MIXED ADC 604

S55 P2 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

LIETUVIŲ TELKINIAI

MADISON, WI

„LIETUVOJE JAUČIUOS
KAIP NAMIE“

„Seniai mes jau laukiam šventosios Nakties, / Kai žemėje himnai dangaus pasilies, / Mes eisim, kur žvaigždė išganymo ves, / Palikę užčiauptas tamsiąsias gelmes“. Tarši pačios tautiškumo puoselėtojos poetės Juozės Vaičiūnienės žodžių lydimi, gruodžio 10 d., 2 v. p.p., gan šiltoką ir be sniego sekmadienį, skubėjome į Madison, WI, tradicines bendras Kūčias, kasmet „Žaibo“ tautinių šokių grupės rengiamas. Mažo telkinio lietuviams, neturintiems nuosavų namų, beveik kasmet, lyg tiems „pamestinukams“, tenka surasti vis kitas patalpas. Šiemet — ev. liuteronų bažnyčios „Living Christ“ parapijos salėje.

Nijolė Semėnaitė-Etzwiler pasveikino susirinkusius (kurių buvo per 60 — didelis pasisekimas mažam telkiniui), įskaitant šeimą iš Milwaukee; Fulbright stipendininką — profesorį iš Vilniaus; amerikietį profesorį, savanoriškai dėstantį Klaipėdoje; į Madison naujai atvykusias šeimas bei kitus. Švenčiant „Žaibo“ 15 m. sukaktį, gimusiam kaip tik šioje bažnyčioje, pastorius Dan Kowert sveikino „Žaibą“, pasididžiavo savo lietuvaite žmona, sukalbėjo labai jaudinančią palaiminimo maldą, kartu kūčiavo bei draugavo su visais. Ant kalėdinėmis staltiesėmis dengtų apskritų stalų, papuoštų žvakėmis, kalėdinėmis gėlėmis bei pušų šakelėmis, puikavosi lėkštelėje kalėdaičiai. O suneštų patiekalų daugiau nei 12 (apaštų skaičius), net įslinko netradicinės krevetės ir kugelis (be spirgų). Visi, išsibarstę po visą salę (net 3 m. vaikučiai), dalijosi lauždami kalėdaičius ir linkėdami vieni kitiems „linksmų šv. Kalėdų!“

Madison, WI, lietuvių tautinių šokių vieneto „Žaibas“ suruoštoje, bendroje Kūčių vakarieneje — prof. Marshall Berg ir „Draugo“ nuolatinė bendradarbė Stasė E. Semėnienė.

Kaip ir kiekvienais metais, vaikučiai (nuo 2 iki 15 m.) džiaugėsi Kalėdų seneliu, susirinkę prie eglutės, papuoštos lietuviškais šiaudinukais, jam smagiai deklamavo, dainavo, pašoko, pasmuikavo, pianinu paskambino ir pan. O jis savo ruožtu apdovanojo dovanomis (tėvų parūpintomis). Pagaliau ir suaugusieji pradėjo giedoti kalėdines giesmes. Traukiant populiarią „Tyli naktis“, gimusią 1818 m. mažame, žaviame Austrijos kaime Obernodorf (austrių pasididžiavimas — Alpės ir „Tyli naktis“), širdį užliejo dangiška

šiluma: iš dešinės latvis profesorius traukė savo kalba, iš kairės — Amerikos profesorius — angliškai, o vidury sėdinti lietuvė — lietuviškai ir viskas susiderino — gimusio Dievo Kūdikėlio Kristaus Atpirkėjo garbei! Pakilia nuotaika skambėjo „Gul šian dieną“, „Ateikit vaikeliai“ ir kt.

Madison nuolat sutinkame įdomių asmenų: jie čia, it meteorai, nušvinta ir vėl pranyksta. Vienas tokių — prof. Marshall Berg, amerikietis, dėstąs sąskaitybą (accounting) California State University, jau 7 m. tą patį dėsto savanoriškai (be jokio atlyginimo kasmet po 6 savaites) Klaipėdoje — Lithuania Christian Fund College (LCC) — Lietuvos krikščioniškojo fondo aukštojoje mokykloje. LCC nėra lietuviškas universitetas, kuris taipogi priima įvairių tautų studentus; tai yra tarptautinis universitetas, kuris yra Lietuvoje. M. Berg, švedų kilmės, šešiapėdis, stambus vyras, švelniai, džiaugsminga gaida išsireiškė: „Lietuvoje jaučiuos kaip namie!“ Jis džiaugėsi pačia valstybe, jos grožiu, gyvėnėjimu — vaišingumą, studentus nuoširdumu bei draugiškumu (dėstoma anglų kalba), net pasigardžiuodamas minėjo šviežio, skanaus bei skalsaus maisto gerumą. Visa tai buvo muzika lietuviškoms ausims, o širdį užliejo šilta padėkos banga, įvertinant kitataučio teisingą žvilgsnį į tėvynę, kokia ji iš tiesų yra.

M. Berg pasakojo apie pasauliniu mastu žinomą Rotary klubą. Pats jam priklausęs, aiškino, jog pasaulyje yra 32,000 klubų 170 kraščių. Lietuvoje yra 4 Rotary klubai: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose. Keista, Lietuvoje neįsileido į klubą moterų, tai jos įsteigė vien moterų Rotary klubą ir dabar Klaipėdoje turi 32 nares.

Latvis profesorius, apsilankęs į lietuvių Kūčias jau antrą kartą, „padejavo“, jog latviai nusimint, kad netrukus neteks labai populiarios prezidentės Vaira Vike-Freiberga, netrukus baigiančios savo antrą kadenciją.

Fulbright stipendininkas iš Lietuvos — dr. Linas Ložys, Vilniaus universiteto profesorius, tyrinėtojas — ichtiologas (ekologas), platesne sąvoka tiria ešerius, storkius, ungurius, nuo 2006 m. spalio 15 d. iki 2007 m. balandžio 15 d. atlieka mokslinius tyrimus Wisconsin universitete Madison. Vilniaus universitete dr. Linas Ložys dirba mokslinį darbą, susijusį su žuvimis. Jo žmona — dr. Kristina Ložienė, profesoriauja, dėstydamą Botanikos institute Vilniuje. Abu augina sūnų Jonuką ir dukrelę Moniką.

Dar ilgai po kūčiavimo visi bendravo su svečiais; vystėsi naujos pažintys.

Živilė Anilytė iš Kauno, išteklėjusi už amerikiečio, atėjusi su vyru ir 2 mažamečiais sūneliais: Dariumi ir Mantu, pasiguodė, jog Madison gyvenanti 7 m., o tik dabar pirmą kartą atėjo į Kūčias, visai atsitiktinai sužinojusi iš savo sūnaus mokytojos — direktorės Astos Šepetytės apie „Žaibą“ bei Kūčias.

Čia pat vyko ir kultūrinė veikla. Kur be jos?! Madison/Vilnius Sister Cities organizacijai (pirm. Daina Žemliauskaitė-Juozevičienė) pravedant anglų kalba knygų (naujų ir labai mažai vartotų — suaugusiems bei vaikams — beletristika) vajeus siuntimą į Vilniaus biblioteką, čia pat atsirado dosnių geradarių, atnešusių, kaip jie patys išsitarė, savo „pilietinę duoklę“. Ačiū jiems!

Stasė E. Semėnienė

DETROIT, MI

NAUJIEJI 2007 METAI ŠV. ANTANO PARAPIJOJE

Naujų 2007 metų 1 d., pirmadienį, pasitaikė geras ir gražus oras ir jautėsi kaip pavasaris negu, kad tikra žiema. Žmonės susirinko šv. Antano parapijoje, Detroite, kur parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas atnašavo iškilmingas šv. Mišias. Skaitinius skaitė Antanas

Strakšys.

Po šv. Mišių visi dalyviai, per 50, susirinko į gražiai ir šventiškai papuoštą parapijos salę pokyliui. Sceną puošė šiai progai Mykolo Abariaus padarytas plakatas su užrašu — „Sveikiname šv. Kalėdų progą — Naujieji metai tebūna sėkmingi —

2007“.

2007 m. dienos programai sumaniai vadovavo Zita Skučienė. Maldą prieš valgį sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Po to, jis pasveikino visus susirinkusius ir palinkėjo Dievo palaimos ir geros sveikatos per 2007 metus. Būkime vieningi visuomet, lyg viena graži šeima. Dalinkimės artimo meile. Buvo visų dalyvių sugiedotas Lietuvos himnas ir po to pakeltomis šampano taurėmis vyko asmeniškai sveikinimai ir linkėjimai.

Pokylis dalyviai vaišinosi gardžiais užkandžiais, pietumis, skanumynais, gėrimais. Atrodo, kad nieko netrūko. Na, o gal tik gubės pieno.

Šokių muziką parūpino Leonas Petronis. Visus linksmino įvairių tempų šokiai, valsai, tango ir polkos. Svečiai sukosi rateliais. Sukosi poros jaunų bei vyresnių širdžių, ir sunku buvo pasakyti, kas padarė didesnę įspūdį — tų entuziazmas ir miklumas ar tų, kurie per ilgus metus lietuviškose šokiuose salėse įgavo patirtį. Visi šoko, muzika ir ją palydinčios dainos buvo gražios ir mielos, ir bendra nuotaika tikrai buvo labai puiki!

Nukelta į 9 psl.

Šv. Antano lietuvių parapijos vardu susirinkusius parapijos salėje kartu švęsti Naujųjų metų pradžią, sveikina mūsų uolios bendradarbė Regina Juškaitė-Švobienė. Ta pačia progą ji naujametinius sveikinimus pasiuntė ir „Draugo“ darbuotojams, ir visiems skaitytojams.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Lietuvai nebediriguos „akcinės bendrovės“, diegiančios valdomą demokratiją

RASA JUKNEVIČIENĖ

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė, Tėvynės sąjungos vicepirmininkė

Sausio 13-ąją buvo daug kalbama apie laisvę. Drąsinome vieni kitus jaustis laisviems, nebijoti tiesos.

Drąsintis tikrai reikia ir ieškoti tiesos reikia, ypač dabar, kai netikėtai, lyg gūžiu sovietmečiu pasipylė tiek daug netiesos. Pilasi ji tam tikrais kanalais ir iš tam tikrų centrų, kuriuos, atrodo, parlamentinio tyrimo metu bus apčiuopęs Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas.

Rasa Juknevičienė

Vytauto Pociūno žūtis praėjusios vasaros pabaigoje ir netrukus pasirodžiusi aštri publikacija apie Albina Janušką viename iš savaitinių žurnalų keistai supurtė, atrodė, lyg ir benusistovintį Lietuvos politinį gyvenimą.

Po to supurtymo daug kas atsiskleidė visai kitaip. Bent jau tiems, kurie ne tik Sausio 13-ąją kalba apie laisvę ir ne tik Sausio 13-ąją nori tiesos.

Prisipažinsiu, buvau iš tų, kurie iki praėjusių metų rugsėjo su pasitikėjimu žiūrėjo į beveik visus žmones, dirbančius jau laisvoje Lietuvoje kurtose struktūrose, tokiose kaip Valstybės saugumo departamentas ar Užsienio reikalų ministerija. Dabar matau, kokia tai buvo klaida ir kaip per dideliu pasitikėjimu, žinoma, ne tik mano, pasinaudojo ir tebesinaudoja žmonės, siekiantys valdyti bet kokia kaina, valdyti ne jiems priskirtas sritis, o visus procesus Lietuvoje, tarp jų ir žmonių protus, jų nuotaikas – per informacinę erdvę, per slaptašias tarnybas. Valdyti bet kokia kaina – įžūliai meluojant, dezinformuojant, manipuliuojant, užvaldant, nustumiant, intriguojant. Valdyti procesus taip, kad įgyta galia leistų ne tik išlaikyti įtaką, bet ir turėti savą premjerą, savą aplinką. Prezidentūroje, saviškius tam tikrose partijose, savus informacijos kanalus ar žmones įvairiuose kanaluose, valdyti slaptašias tarnybas, jų surinkamą informaciją.

Susikūrė tokia savotiška „akcinė bendrovė“, tiesa, niekur neregistruota, linkusi veikti šešėliuose, užkulisuose, bet labai tikra, su padaliniais, su viešumos vengiančiu neformaliu vadovu – niekieno nerinktu, žmonėms visai nežinomu, bet galinčiu galbūt daugiau, nei prezidentas ar Seimo pirmininkas.

Tokia padėtis susiformavo ne per vieną dieną. Tai atsitiko ir dėl politinio vakuumo, dėl silpnų ir manipuliuojamų politikų, užimančių svarbius valstybinius postus, dėl žmonių nusivylimo ir dar dėl daugybės kitų priežasčių, būdingų, beje, ne vien Lietuvai.

Kaimynams, prieš dešimtmetį išlydėtiems pro duris, bet ieškantiems plyšių sugrįžti ir vėl turėti realią įtaką Lietuvoje, tokia valdoma demokratija diegianti paslaptinę „akcinę bendrovę“ – tikras lobis. Plyšys, per kurį galima pabandyti grįžti. Gal todėl ir atrado kirvis kotą – „Dujotekana“, vienas pagrindinių Kremliaus įrankių Lietuvoje, tapo tos keistos „akcinės bendrovės“, pavadinime ją paprastai – „Albinas ir Co“ – svarbia akcininke.

Lietuvos pusės paslaptinę „akcininkai“ sakosi tokiu sandoriu norėję gero Lietuvai – įsiskverbti į Kremliaus aplinką ir rasti užtarimą (!) pas jo aukščiausiąjį per kokį nors buvusį KGB generolą Jakuniną. Tam reikalui net lietuviško ordino nepagailėta.

Ko norėjo ir ko pasiekė Rusijos pusė, veikdama per „akcininką“ R. Stonį, nustatė Lietuvos kontržvalgybininkai. Jie, kaip ir dera jų statusui, į tokius procesus pažiūrėjo rimtai. Vyrų, šešerius metus kontržvalgybiniu požiūriu tyrę „Gazprom“ interesus ir realią jo veiklą Lietuvoje, tokius sandorius įvertino kaip bandymą užvaldyti svarbias valstybės institucijas, kaip infiltravimą, kaip grėsmę nacionaliniam saugumui. Dėjo pastangas apie tai informuoti prezidentą, kitus valstybės pareigūnus, bandė daryti tai pagal statutą, t.y. per savo vadovybę. Tačiau atsitrenkė į nepramušamą sieną. Paaiškėjo, kad jų pačių vadovybė yra tos pačios paslaptinės „akcinės bendrovės“ sudėtinė dalis.

Tuoju po „Ekstros“ straipsnio apie Albino Januškos ilgametį bendradarbiavimą su Kremliaus ryšininku Rimandu Stoniu prasidėjo neįtikėtini ir kartais protu nesuvokiami dalykai. Užuoat ramiai atsakė į iškelto klausimo A. Januškos „akcininkai“ sukėlė tokią isteriją, kad ji privertė rimtai suklusti, jog kažkas yra ne taip. Net ir tuos, kurie abejoja ar skeptiškai žiūrėjo į politikos kuluaruose sklindžiusius gandus apie užkulisinius politinių procesų valdymo mastus.

Labiausiai nustebino, kad vakarietiškiems iki tol atrodę žmonės, ūmai susibūrę į Pocius-Januškos gynimo komitetą, pagrindiniu įrankiu pasitelkė sovietinių saugumo struktūrų įrankį – melą.

Sovietinis KGB laisvės kovotojus

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Peržengtas pavojingas slenkstis?

Prieš pernai rudenį vykusius rinkimus Demokratų partija pažėrė daug pažadų, kad tik jos kandidatai laimėtų persvarą JAV Atstovų rūmuose ir Senate. Nepaisant respublikonų pastangų tą proveržį sustabdyti, demokratų troškimai išsipildė. Tai iš esmės – demokratinės valstybės privilegija, kai jos piliečiai gali laisvai į valdžios viršūnes išsirinkti tinkamiausius – arba bent labiausiai patinkamus – asmenis. Kartais rinkimų rezultatus nulemia ne tiek kandidatų „tinkamumas“, kiek noras parodyti esamai valdžiai, kad piliečiai jos darbą nepatenkinti. Net tuo atveju, jei išrenkami dar nekompetentingi asmenys, tikslas tam tikra prasme pasiekiamas – iki kitų rinkimų. (Jeigu pagal šį kriterijų matuotume demokratijos vyksmą, tai Lietuvoje ši santvarka jau tvirtai įleidusi šaknis, nes kiekvienuose rinkimuose piliečiai beviltiškai blaškosi tarp kandidatų, ieškodami geriausio, besistengdami „nubausiti“ juos apvyliusią valdžią).

Nepraėjus nei mėnesiui po to, kai Atstovų rūmuose pasikeitė „komanda“ ir įsigalėjo demokratų dauguma, medicinai paskirtos lėšos, suteikiančios neribotą laisvę atlikti tyrimus su negimusių kūdikių kamieninėmis ląstelėmis, ieškant priemonių nugalėti įvairias ligas. Prez. George W. Bush prieš šiuos tyrimus buvo ir tebėra griežtai nusistatęs, todėl manoma, kad Atstovų rūmų nutarimą gali panaikinti prezidentiniu „veto“. Jau savo pirmosios kadencijos metu jis nukirto lėšas, skiriamas šiems eksperimentams, juos pavadindamas nemoraliais, nusižengiančiais ir prieš Dievo įsakymus, ir prieš žmogiškumą. Tačiau tai nesustabdė nei privačiai laboratorijose atliekamų eksperimentų, nei vis gausėjančių jų šalininkų, nes medicinos mokslas žadėjo padaryti stebuklus, jeigu tik turės galimybes tyrimus tęsti. Buvo nuolat tvirtinama, kad kamieninės ląstelės yra stebuklingas raktas, padėsiantis atidaryti duris į neribotų galimybių ateities utopiją, kai žmonių nekamuos ligos ir bus net užtikrinta neriboto amžiaus trukmė... Ši masinanti propaganda,

be abejo, turėjo daug įtakos ir rinkimams, juo labiau, kad nemažai įtakingų žmonių, kurių artimieji ar šeimos nariai sirgo Alzheimer, Parkinson's liga, buvo suparalyžiuoti ar kitaip pažeisti nepagydomų negalių, reikalavo kiek tik įmanoma pagreitinti kamieninių ląstelių eksperimentus ir pasiekti žadamus rezultatus.

Buvo taip pat tvirtinama, kad Amerika neturėtų „atsilikti nuo progreso“, nes kai kurios kitos šalys ne tik leidžia, bet ir skatina kamieninių ląstelių tyrimus. Nėgana to, jos jau dairosi ir į žmonių klonavimą, kuris Amerikoje taip pat susilaukia aršios opozicijos – dėl tų pačių priežasčių.

Po labai karštų diskusijų Atstovų rūmuose, už lėšų skyrimą ir bet kokių suvaržymų panaikinimą šiems kontraversiniams eksperimentams balsavo 253 atstovai, prieš – 174. Įdomu tai, kad „už“ pasisakė ir per tris dešimtis respublikonų. Tvirtinama, kad Senatas netrukus paseks Atstovų rūmų pavyzdžiu (Senate šiuo metu taip pat daugumą sudaro demokratai), o tuomet visas reikalas atsidurs ant prezidento stalo. Niekas neabejoja, jog jis antrą kartą per savo kadenciją pasinaudos veto teise, kad „mokesčių mokėtojų pinigai nebūtų skiriami žmogaus gyvybės sunaikinimui, atliekant tyrimus su kamieninėmis ląstelėmis“.

Tačiau slenkstis jau peržengtas ir kliūtys, kurias mėgina statyti JAV prezidentas, įvairių religijų (deja, ne visų) aukštoji dvasininkija ir kiekvienas, turintis bent kiek moralinių įsitikinimų žmogus, bus nugalėtos. Kuomet mėginama įteisiinti savižudybę su gydytojų pagalba, laisvai leidžiama motinoms žudyti savo negimusius kūdikius, atvirai kalbama apie galimybes „padvigubinti ar patrigubinti“ (klonuoti?) bet kurį individą, motinos išsčiose pamatyti, ar kūdikis sveikas, ar nenormalus (tuo atveju jį sunaikinti), ir visa tai vadinama „medicinos pažanga“, pastangos tą pavojingą žmonijos posūkį sustabdyti tikrai pareikalaus ir dorų žmonių, ir Dievo pagalbos.

vadino „banditais“, dabar panašiai buvo suniekinti sąžiningi ir dori Lietuvos saugumo pareigūnai. Vytautas Pociūnas, dirguojant pačiam VSD generaliniam direktoriui, purvais apipiltas net po mirties, o kontržvalgybos vedantieji pareigūnai su neslepia neapykanta buvo aplipdyti bjauriomis „kurmių“ etiketėmis. Pareigūnus nušalinęs nuo pareigų pats VSD vadovas visam pasauliui paskelbė, kad Lietuvos kontržvalgybą buvo užvaldę valstybės išdavikai. Apie tai, beje, tuomet pranešinėjo Rusijos televizijos, „Svobodos“ radijas. Nors šiandien tiems patiems pareigūnams beliko kaltinimai jau tik už ne vietoj padėtą kablėlį, pirmoji žinia visada turi didžiausią poveikį. Kas pareikalaus atsakomybės už

padarytą žalą Lietuvos nacionaliniams interesams, nekaltant jau apie pažemintus žmones?

Vienų pagrindinių taikinių melo atakose prieš tiesą tapo Tėvynės sąjunga. Kodėl prasiveržė tokia net neslepia neapykanta, reikės dar ilgai analizuoti.

Panašiai Nepriklausomybės atgavimo pradžioje Lietuvai ir V. Landsbergiui neapykanta reikėd garsus Rusijos spectarnybų ruporas A. Nevzorovas savo reportažuose „Našy“.

Sulyginimai, nori ar nenori, lenda iš atminties, gnybi sau į šoną, kad nepradėtum galvoti, jog tikriausiai kalta ta pati propagandininkų mokykla. O gal bendrumų ir dar daugiau, nei mokykla?

Nukelta į 4 psl.

Lietuvai nebediriguos „akcinės bendrovės“, diegiančios valdomą demokratiją

Atkelta iš 3 psl.

Kaltinimai Tėvynės sąjungai prasidėjo jau kitą dieną po garsiojo straipsnio apie Albiną Janušką „Ekstroje“. Gali būti, kad kažkuris iš persigandusių VSD vadovų („berniukų“, kaip juos švelniai ir globėjiškai privačioje aplinkoje vadina „Dujotekanos“ vadovas) „Lietuvos rytui“ pakišo nesąmonę, neva tos informacijos paskleidimą žurnale inicijavo konservatoriai. Tokią žinią susijaudinęs per vienos LTV laidos reklaminių pertraukų jos dalyviams dar rugsėjo mėnesį pranešė „Lietuvos ryto“ redaktoriaus pavaduotojas. Pati toje laidoje dalyvavau ir buvau labai nustebusi protingo žmogaus svaiojimais. Tačiau svaiojimams peraugo į galingas propagandines atakas, kuriose Tėvynės sąjunga pradėta vaizduoti vos ne kaip teroristinė organizacija, tokia maža Lietuvos „Al Qaida“, kuri praėjusiam dešimtmetyje esą organizavo sprogdinimus, žmonių žudymus, o „kurmiai“ apšaukti kontržvalgybininkai buvo pavaizduoti kaip slapsti konservatoriai. Nesvarbu, kad niekas iš Tėvynės sąjungos vadovybės jų net nepažinojo, ir mes su Sauliumi Pečiūnu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete matėme juos pirmą kartą gyvenime. Tikslas supranta mas – visuomenė turėjo būti įtikinta, kad konservatoriai gina savus informacijos šaltinius, nori slėpti kažkokius galus, todėl esą ir puola gerąją VSD vadovybę. Beje, V. Pociūnas prieš išvykdamas į Gardiną apie situaciją departamente kalbėjosi ne tik su Seimo nariais iš Tėvynės sąjungos frakcijos. Gaila, kad kiti neišdrįso ateiti ir apie tai komitetui papasakoti.

Tėvynės sąjungą pagrindiniu tikiniu Pocius-Januškos gynimo komitetas pasirinko neatsitiktinai. Žinodami kitų partijų vadovų psichologiją, gerai suprasdami politinės konkurencijos ypatumus jie svarstė, kad visos kitos partijos automatiškai turėtų stoti VSD vadovybės pusėn – nes juk negalės eiti išvien su konservatoriais.

Tačiau apsiriko. Lietuva nebe ta, kad iš vieno centriuko gali suvaldyti ar nupirkti visus žurnalistus, kad galėtų primityviu spaudimu užvaldyti visą Seimą ir diriguoti jo sprendimams.

Beje, VSD vadovybė iki šiol kategoriškai atsisako Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui pateikti tų pačių kontržvalgybininkų parengtą labai svarbią pažymą apie tai, kaip, kas ir už kiek užsakinėjo šias ir kitas propagandines atakas.

Vienas pastarųjų „strateginių“ Pocius-Januškos gynimo komiteto sumanymų – operacija „Pažymos“. Vietoje komiteto reikalaujant dar tyrimo metu A. Pocius pateikė kitas, specialiai surašytas pažymas, kuriose plika akimi matomas noras nuslėpti tai, ką nustatė kontržvalgybininkai, ir pateikti savas manipuliacijas. Iš tų pažymų komiteto nariai turėjo susidaryti nuomonę, kad Lietuvoje yra dvi pagrindinės „Gazprom“ proteguojamos partijos – Tėvynės sąjunga ir Darbo partija. Tačiau komiteto nariai tokios nuomonės ėmė ir nesusidarė, nes viskas buvo susiūta labai jau baltais siūlais. Rašant iš-

vadas komitete net A. Pocius gynėjai ir atstovai nedrįso siūlyti vadovautis tomis A. Pocius pažymomis.

Tikslas – pakeisti diskusijų objektą.

Tada buvo pabandyta jas įbrukti antrą kartą, net nesibodint atvirai meluoti, kad tai ir yra ta pati medžiaga, kurią surinko kontržvalgybininkai ir kurios prašė Seimas savo nutarime. Šį kartą buvo siekiama jas sureikšminti, kad turinys prasisunktų į spaudą.

Kadangi tose A. Pocius pažymose minima ir Tėvynės sąjunga, o dalis visiškai iškraipytos informacijos jau spausdinama laikraščiuose, todėl privalau atskleisti, kas gi jose apie mus rašoma?

Atkreiptinas dėmesys, kad dokumentai su žyma „slaptai“ skaitančiam visada sukelia savotišką psichologinį nusiteikimą, ką jau kalbėti apie tuos, kurie gauda perpasakotas žinias apie pažymas, bet perskaityti jų neturi teisės.

Matyt, gerai išmokytas psichologinio poveikio metodų A. Pocius po to ypatinga žyma „Slaptai“ sąmoningai įpynę ir A. Kubiliaus bei A. Vidžiūno visiškai viešą susitikimą 2003 m. metais su „Dujotekanos“ vadovu R. Stoniu. Susitikimas buvo lygiai toks pat, kaip ir dešimtys kitų susitikimų su verslininkais. Tokie susitikimai vyksta kiekvienos išvykos į rajonus ir miestus metu, daug jų įvyksta tiek mūsų, tiek verslininkų iniciatyva.

Taigi laikraščiuose, internete pastarosiomis dienomis intriguojančiai rašoma: „Slaptoje pažymoje minimas ir Andrius Kubilius“. Aha, galvoja skaitytojas, susekė saugumas tuos niekadėjus!

Cituojų pažymą, kaipgi joje minimas A. Kubilius:

„VSD turimais duomenimis, tam tikrais atvejais, pvz., Seime 2003 m. gegužės mėn. svarstant Naftos ir dujų išteklių mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuris buvo ypač aktualus R. Stonio tuomet valdytoms naftos gavybos įmonėms, šis verslininkas kontaktavo su daugeliu politikų (paminėti 11).

Tuo metu R. Stoniui buvo reikalinga, kad Seimo nariai arba atmetų prezidento veto ir balsuotų už šio projekto priėmimą be pataisymų arba išvis nedalyvautų balsavime (blogiausiu atveju – susilaikytų), jeigu jų partijos/frakcijos nuomonė yra kitokia. VSD turimais nepatvirtintais duomenimis už atitinkamą RS įmonėms palankų elgesį SN buvo siūlomas piniginis atlygis. Peržiūrėjus balsavimų Seimo posėdžių archyvą medžiagą, nė vienas iš politikų – SN nepasielgė taip, kaip RS verslo interesams būtų buvę labiausiai nenaudinga. VSD neturi patikrintos informacijos, ar už tai visiems minėtiems politikams iš tikrųjų buvo sumokėtas piniginis atlyginimas“.

Iš pradžių perskaičiusi juokiais, kad tik tokios A. Kubiliaus nuodėmės, bet nebejuokinga, kai susimąstai apie slaptos tarnybos vadovo kompetenciją, kuris tesugeba įslaptinti elementarius ir visiškai atvirus politikų susitikimus.

Beje, paminėdamas, kad susitikime kalbėta apie „Dujotekaną“ dominavimą įstatymus, A. Pocius nutylėjo, kad A. Kubilius dėl jų balsavo

priešingai, nei būtų buvę palanku R. Stoniui. VSD net nesugeba išsiaiškinti Seimo statuto procedūrų, todėl teks pasiūlyti A. Pociui balsavimo duomenis ir paaiškinimą, kaip atmetamas arba priimamas prezidento veto. Kad atitiktų A. Pocius stilių, padarysime tai per Seimo įslaptintų dokumentų skyrių.

Pažymoje kaip dar vienas super-slaptas reikalas minima bendrovė „Nemuno bangos grupė“ parama Tėvynės sąjungai 2004 metų Seimo rinkimuose. Zenonas Vaigauskas turėtų rimtai susirūpinti, kodėl jo vadovaujamos Vyriausiosios rinkimų komisijos internetiniame puslapyje kabo duomenys, kuriuos A. Pocius perdavinėja komitetui slaptose pažymose.

Bandoma primesti, kad Tėvynės sąjungą parėmusi minėta bendrovė yra susijusi su „Gazprom“, bet nutylima, kad tokia ji tapo vėliau, jau po 2004 metų rinkimų, kai jos buvęs vadovas Arvydas Juzeliūnas, beje, tuo metu pripažintas geriausiu Lietuvos vadybininku ir apdovanotas prezidento, pardavė akcijas „Petrochemical Holding“ grupei. Iš naujųjų savininkų jokios paramos Tėvynės sąjungai nėra gavusi ir jokių reikalų su šia bendrove, kaip verslo įmone, niekada neturėjo.

Beje, A. Pocius turėtų žinoti, kad verslo parama partijoms tampa abejotina, kai sukelia interesų konfliktą, tačiau net ir su padidinančiu stiklu nerastumėte jokių pėdsakų, kad tiek „Dujotekana“, tiek „Nemuno bangos grupė“ Tėvynės sąjungai būtų kaip nors įsipareigojusi ar ją protegavusi.

Tose pažymose kalbama ir apie Kauno elektrinės privatizavimą, vykusį prieš ketverius metus. Tą pažymą Tėvynės sąjungos vadovybė matė dar prieš porą metų, kai pati kreipėsi į VSD, prašydama supažindinti su jų požiūriu apie procesus, vykstančius elektrinėje.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiose pažymose A. Pocius drąsiai naudoja formulotę „nepatiktintais duomenimis“, nors kontržvalgybininkų parengtas pažymas atsisako pateikti, teigdamas, kad duomenys jose nepatikrinti.

Į bendrą puolimo prieš Tėvynės sąjungą planą buvo įtrauktas ir komisijos Juro Abramavičiaus nužudymui tirti sudarymas Seime.

Dabar matyti, kad A. Paulauskui buvo liepta sudaryti komisiją dėl J. Abromavičiaus tik dėl to, kad liberaldemokratų sąrašas Kaune kandidatuoja Kristina Sudžienė ir gal dar kokie kiti į ją panašūs veikėjai turėtų progą išpilti kibirą purvo ant Tėvynės sąjungos. Gali būti, kad tikroji tiesa niekam nereikalinga.

Nors komisijos sudarymui Tėvynės sąjunga pritarė ir siūlė viską tirti iš esmės, pradedant nuo savanorių išėjimo į pakaunės miškus, tačiau tam nebuvo pritarta. Dabar, kai komisijoje jau pradėta kalbėti apie pakaunės įvykius ir visus kitus sprogdinimus, akivaizdu, kad visa tai vis vien reikės nuosekliai tirti.

Nuo pat pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo dienų Rusijos specialiosios tarnybos itin domėjosi naujai kuriamą Lietuvos kariuomene, savanoriška krašto apsauga. Kada nors atsivers Rusijos

spectarnybų archyvai ir apie tai rašys ateities istorikai, kurie gal dar nėra gimę, tačiau šiandien tų archyvų nėra, todėl turim vadovautis analitiniu mąstymu ir tuo, ką turim. Grupės savanorių išėjimas su ginklais į mišką buvo labai nenaudingas veiksmas tik ką atsikūrusios Lietuvos prestižui Vakarų pasaulyje ir labai parankus tiems, kurie siekė sutrukdyti tik ką prasidėjusią Lietuvos integraciją į Vakarų. 1993 metais kaip tik vyko aktyvi diskusija dėl Lietuvos narystės NATO, o tuometiniame Seime, kur Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete aktyviai reikėsi Vytautas Petkevičius, žinomas savo antivakarietiška ir prorusiška laikysena, buvo toli gražu iki bendro sutarimo, kad Lietuvai narystė NATO yra gyvybiškai svarbus reikalas.

Tuomet dirbau opozicijos atstove spaudai ir gerai žinau Vytauto Landsbergio ir kitų mūsų parlamentarų požiūrį į šį įvykį, tačiau jų pastangas visomis įmanomomis priemonėmis stabdyti konfliktą.

Tikrai nė juodžiausiam sapne nebuvo įmanoma susapnuoti, kad, praėjus daugiau kaip trylikai metų, į apyvertą bus paleista ta pati propaganda, kurią tuomet taip eskalavo prorusiškos orientacijos spauda Lietuvoje, kurią aktyviai varė ir Kremlius įtakojama žiniasklaida Rusijoje.

Mano vertinimu, dabartinis šios temos vystymo centras yra VSD vadovybė, kuri sąmoningai, matyt, ne be buvusio prokuroro A. Paulausko, tuomet viešai siūliusio likviduoti į mišką pasitraukusius savanorius (žr. kn. „Viešojo informacija apie 1993 m. savanorių akciją Pakaunėje“; sudarė Vytautas Landsbergis; 2007 m.; 65 psl.), pagalbos sukūrpė medžiagą, kurią ir paleido per A. Pocių poste išlaikyti siekiančią žiniasklaidą. Atkreiptinas dėmesys, kad dar praėjusį pavasarį absurdiškas užuominas Tėvynės sąjungai dėl J. Abromavičiaus žūties su akivaizdžiai nutekintais operatyviniais duomenimis iš Algirdo Petrusevičiaus bylos, vestos VSD, pirmasis išspausdino keistas laikraštis „Karštas komentaras“. Šį rudenį „Lietuvos rytas“ iš esmės tik perspausdino tas pačias mintis. Abejonių nekyla, kad informacija nuleidinėjama iš VSD (beje, „Lietuvos rytas“ visai atvirai rašė, kad remiasi slapta operatyvine medžiaga), klausimas tik, kodėl VSD tai daro? Ar tai slaptosios tarnybos darbas kompromituoti, šmeižti politines partijas, elgtis taip, kaip elgiasi atitinkamos struktūros Rytuose? O gal taip poną Pocių išmokė KGB rezervo karininkų apmokymuose?

Klausimų iš tiesų labai daug. Nacionaliniame saugumo ir gynybos komitete atliktas VSD veiklos tyrimas buvo labai svarbus žingsnis, bet tik vienas žingsnis. Tik gaila, kad užuot svarstę kitas, labai svarbias Lietuvai problemas, mes vis dar priversti kapstytis tuose pačiuose klausimuose, kurie galbūt visuomenei jau pabodo. Bet kol nėra esminių sprendimų dėl VSD vadovybės, tol būsim įvelti į tą karą, kurį pradėjo pati VSD vadovybė.

Parengta pagal spaudos konferenciją 2007-01-15

GALŲ GALE...

ALBERTAS KANAITIS

Bedarbis. Ūkio administratorius atleistas dėl ligos, ir dabar ieškau bet kokio darbo. Gyventi reikia, išlaidų daug, pinigų maža. Dar vis sunku su ispanų kalba: kartais sunku suprasti, dar sunkiau kalbėti. Kur eini dėl darbo, atsakymas: „Mes jums pranešim vėliau“. Tie pranešimai beveik niekada nėra gaunami.

Prieš atvykstant į Kolumbiją tikėjau, kad su universiteto dokumentais bus lengva gauti darbą ir negalvojau apie kalbos mokėjimą, negalvojau apie visus sunkumus. Klydau.

Laikas bėga ir aš vis ar bedarbis. Užmiestyje, kur gyvenu, didelis plytų fabrikas — plytinė ir buto savininkas, tos plytinės prižiūrėtojas, siūlo man darbą naktimis. Mėginsiu.

Trys dideli pastatai su viduj įrengtomis krosnimis, kūrenamos akmenis anglimis dieną ir naktį. Ant krosnies daug paralelių apskritų skylių, apdengtų vožtuvais, kuriuos su ilgu geležiniu kabliu atidarai (vožtuvą) ir su specialiu kastuvėliu beri anglis į krosnį, po to uždarai. Dirbti reikia labai skubiai, nes liepsna veržiasi laukan. Mažas traukinėlis atveža anglis kas 6 valandas. Darbo laikas 6 valandos; ir viskas atliekama virš krosnies, kur temperatūra siekia 25–30°C. Sunku kvėpuoti nuo karščio, anglies dulkių... Darbas sunkus, užmokestis mažas. Apie savaitę vie-

nas darbininkas dirba kartu — moko.

Pradedu naują darbą. Vidurnaktis. Ant krosnies karšta, tamsoka, tik mažos elektros lempučių blykčioja, sunku matyti. Keliu vožtuvus, beriu anglis. Bėga prakaitas veidu, jaučiuosi aplipęs anglies dulkėmis: akys, nosis... Jau dvi savaitės „ant krosnies“, kur kenčiu dulkes, karštį. Atrodau kaip kaminkrėtys, bet dirbti reikia. Užmokestis — 4 pezos valandai — šiek tiek padeda, bet darbo sąlygos... Darbo pabaiga — švilpukas, ateina nauja pakaita. Apie 6 valandą ryto grįžtu į namus, kur net žmonai sunku mane atpažinti. Vis dar ieškau kito, geresnio darbo ir tikiu, kad rytą jus vieną dieną bus geresnis.

Gaunu padėjėją — lietuvį (kurį gerai pažinojau Lietuvoje), kadangi dėl didelio plytų pareikalavimo miesto statybai reikės dirbti 10 valandų į dieną šeštadieniais ir sekmadieniais. Sunkvežimiai jau pagamintas plytas veža dieną ir naktį. Krosnių temperatūra pakeliama iki pavojaus taško. Plytinės prižiūrėtojas susirūpinęs dėl krosnių sprogimo.

Sekmadienis. Oras puikus, saulėtas. Poilsio diena. Žmonės skuba į bažnyčią, vaikai žaidžia, nuotaika gera. Plytinės kaminai spjaudo juodus dūmus, sunkvežimiai veža, veža...

Mano darbo valandos pakeistos, grįžtu į darbą tik ryto.

Vladas daug padeda, daugiau poilsio dviem dirbant, bet jam tas darbas nepatinka, per daug pavojaus,

spaudimas iš savininkų. Prieš keletą dienų vienas darbininkas apalpo ant krosnies ir buvo rastas negyvas. Tuo tarpu krosnies temperatūra nukrito ir daug plytų susproginėjo. Daug pinigų prarasta ir vadovybė labai įnirtusi.

Varlė norėjo būti už jautį didesnė — sprogo. Dirbti visą laiką beveik be poilsio visus nuvarys į kapus. Darbininkas jau kuris laikas dirbo viršvalandžius, sirguliavo ir vadovybė žinojo. Kieno kaltė?

Vladas serga: kosulys, spjaudo krauju, temperatūra aukšta... Atleidia nuo darbo. Kaip gyvens? Nedirbi — negauni nei cento. Lietuvis klebonas padeda. Vladas ligoninėje ir aš vėl vienas turiu dirbti dvigubą darbą. Vis dar negaliu rasti kito darbo, nors jau gavau keletą pasiūlymų, bet į daug sunkesnius darbus.

Aušta. Lauke lynoja, kaukia vėjas, juodi debesys gena vienas kitą, atrodo lyg ruduo Lietuvoje. Įkryrėjo darbas, įkryrėjo tas monotoniškas gyvenimas, kur nėra ateities, nėra geresnių perspektyvų progresuoti. Nėra...

Studijos čia nereikalingos, reikalinga žmogaus jėga. Nebijau darbo, nesigėdinu ką dirbu, bet noriu būti žmogumi, gyventi žmoniškai. Kartais atrodo, kad priėjau liepto galą, kad nėra jokios vilties. Sušvinta vėl saulė ir duoda jėgų eiti į priekį. Tam reikalingas pasitikėjimas ir Dievo pagalba. Žinau, matau, kad didelis išnaudojimas čia viešpatuoja — turtingieji turi visko, liaudis valgo trupinius nuo jų stalo.

Vakar naktį sužeidžiau koją karš-

tu krosnies vožtuvu ir šiandien turiu eiti pas direktorių į jo rezidenciją (niekad jis nesėdėjo plytinės raštinėje). Svarbus reikalas — sužeidimas.

Miljonierių užmiestis, dideli pastatai, vilos, sodai, fontanai... Sustojau prie vienos vilos, spaudžiu skambutį. Jauna tarnaitė atidaro duris, veda į virtuvę, kur bus mūsų pokalbis. Keista, pokalbis virtuvėje! Direktorius žemo ūgio, antipatiško veido, riebus lyg paršiukas... Nesisveikina, liepia sėstis. Trumpas pokalbis, neužsimeina apie sužeidimą, siūlo nakties prižiūrėtojo darbą. Atmetu pasiūlymą dėl ilgų valandų, atlyginimo ir daug reikalavimų. Direktorius atsikelia nuo kėdės, paima atsineštus popierius ir, nepasakęs sudie, palieka virtuvę.

Išeinu į gatvę. Minios žmonių. Tolumoj matau didelius juodus dūmus. Gaisrinės, sanitarinės policijos automobiliai su sirenomis skuba vakarų link. Klausiu — dega plytinė, sprogo dvi krosnys. Šiurpas nubėga per kūną; tai buvo mano pamaina dirbti.

Nežinau, kaip grįžti namo. Tramvajai sustoja. Lauksiu autobuso. Stoviu kitoj gatvės pusėje ir — juodi dūmai dar rūksta, liepsna pamažu gęsta, krūvos plytų... Plytinės pabaiga.

Ilgai lauktas laiškas iš Bogotos ligoninės. Laikau, bijau atidaryti, bijau gauti neigiamą atsakymą. Drebančiomis rankomis atidarau voką. Netikiu — ant balto popieriaus juodos raidės — gaunu darbą savo specialybėje. Sapnas? Ne! Realybė!

Blokų tvarkytojai turėjo nustatyti eilę, išduoti numerius. Norint daug virti, reikėjo nemaža kuro, o jo kaip tik nebuvo. Suimtieji pradėjo iš darboviečių neštis malkų virimui, bet stovyklos vadovybė uždraudė malkas neštis ir iš nesantųjų atimdavo jas prie vartų. Tada suimtieji nešdavosi po kelis pagaliukus po drabužiais paslėpę ir taip susinešdavo per savaitę sekmadieniui malkų. Sekmadieniais krosnys degdavo ištisą dieną. Vasarą blokuose būdavo tiesiog nepakenčiama, nes krosnelės būdavo raudonos. „Virėjai“ pusnuogiai ir išprakaitavę stovėdavo aplink jas, apkrovę kiek tik galima, ir dar prie šonų laikydavo arba prikabinėdavo savo katiliukus. Dar kiti žarijos kepdavo bulves arba, plonomis riekutėmis supjaustytas, jas spausdavo prie krosnelės kraštų ir vamzdžio. Šeiminkės gali suprasti, kas gali būti virtuvėje, kada 300 virėjų sau gaminasi valgius iš karto. Esant tokioms blogoms virimo sąlygoms, suimtieji pradėjo gamintis elektrinius virdulius, bet stovyklos vadovybė susekusi juos tuoj atėmė. Tada, kas galėdavo, virdavo darbovietėje. Bet darbovietėse taip pat buvo draudžiama virtis, todėl tatau turėjo būti daroma slapta. Tuoj susidarė „virėjų“ kadrai, kurie už tam tikrą atlyginimą (pusiau arba už tam tikrą dalį) sutiko virti. Tai galėjo daryti tokie, kurie dirbo sandėliuose ar tokiose vietose, kur buvo galima kurenti ugnį. Tokiu būdu tarp suimtųjų ir vadovybės vyko nuolatinė nelygi kova. Mes ieškojome išeities iš nepakenčiamos būklės, o stovyklos vadovybė kliudė ir draudė visa, kas mums galėjo nepakenčiamas sąlygas sušvelninti.

SPŪSTIS

1944 metais stovyklos gyventojų dar smarkiai padidėjo, nes nuolat atveždavo ne tik naujų suimtųjų, bet ir iš kitų stovyklų, kurios buvo subombarduotos arba atsidūrė per arti prie fronto. Mūsų Oranienburgo stovyklai priklausė daug mažų stovyklėlių su apie 10,000 vyrų ir 14,000 moterų. Nuolat stovykloje gyveno apie 25,000 suimtųjų. Jau iki tol barakai buvo perpildyti ir žmogus jau buvo ant žmogaus. Dar atvežė apie 10,000 suimtųjų ir juos visus reikėjo patalpinti tuose pačiuose blokuose.

Stovykla buvo statyta 12,000–15,000 suimtųjų, nes viename bloke turėjo gyventi 150–180

NACIŲ PRAGARE

Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941–1945

IONAS GRIGOLAITIS

Nr. 47

suiamtųjų. Neskaitant ligoninės 15 blokų, suimtiesiems gyventi liko tik 45 blokai. Penki blokai per bombardavimą sudegė. Tokiu būdu mums gyventi beliko 40 blokų. Juose turėjo sutilpti visi. Vidutiniškai viename bloke buvo suvaryta 700 suimtųjų. Prie vieno stalo, kur normaliai galėjo susėsti 12 žmonių, o labai susispaudus 18, dabar priskyrė 50–55 suimtuosius. Gyvenamojoje salėje dar pastatė po vieną stalą, taip arti vienas prie antro, kad vos du suolai tilpo tarp stalų, bet jokio praėjimo. Kas norėjo patekti už stalo, turėjo lipti per suolus. Dar blogiau buvo prieiti prie spintų. Kiekviena spinta buvo skirta 8–10 suimtųjų. Spintoje reikėjo sudėti rankšluosčius, indus, skutimo įrankius, baltinius, kojines ir visa, ką suimtas turėjo arba galėjo turėti. Be to, reikėjo ten sudėti turimą maistą.

Prie spintos prieiti buvo sunki problema, kurios mums nepavyko išrišti, nors šiaip jau rasdavom visuomet išeitį. Po valgio išplautus indus reikėdavo nusausti ir padėti į spintą. Anksčiau turėdavo kiekvienas savo mazgotę, bet 1944 metais jau kartais nė visai spintai vienos mazgotės nebegaudavom. Dėl to reikėdavo pačiam eiti į spintą ir bendra turima mazgotė nusausti indus. Čia vis susidarydavo begalinė eilė. Nesulaukdamai eilės lipidavo per stalus ir suolus prie savo spintų. Reikėdavo skubėti, nes iki prasidedant patikrinimui buvo būtina susitvarkyti. Tai būdavo be galo sunku ir kartais privėsdavo prie nusiminimo senus stovyklos gyventojus, kurie jau buvo visokių vėtrų perleidę.

Dar reikia nepamiršti, kad tiek rytais, tiek vakarais dažnai būdavo oro pavojus. Tada reikėjo šviesą visiškai užgesinti ir tvarkytis tamsoje. Blokai buvo taip kimštini pilni, kad gyvenamojo-

je salėje nepakakdavo vietos visiems net sustoti. Valgių paėmus, dalis turėjo eiti į miegamąją arba laukan, nes miegamasis buvo pilnas pristatytas lovų, vos palikti takai praeiti.

Naktys taip pat pasidarė baisios. Lovos buvo trijų ir iš dalies keturių aukštų. Kiekvienoje lovoje gulėjo po du ar tris suimtuosius. Kokia švara galėjo būti tokiame susikimšime, galima įsivaizduoti. Vakaraus langai turėjo būti uždaryti ir užtemdomi. Kol visi suguldavo, dulkių sukildavo tiek, kad bebūdavo galima įžiūrėti kaip per rūką. Po paskutinio skambučio užgesindavo šviesą ir atidarydavo langus. Naktį nebuvo leista uždegti šviesos. Tokioje daugybėje žmonių atsiranda ir visokių apsilaidelių, suskretėlių. Bloku pareigūnai nebegalėjo visų kontroliuoti, nes jau nebežinojo, kas yra iš to bloko ir kas svetimas. Be to, nebebuvo galima susekti, kas kurioje lovoje miega, nes lovos buvo greta viena kitos eilėje ir visi miegojo eilėje kaip siūkas. Atsitikdavo gana dažnai, kad apsilaidėliai tingėdavo naktį išeiti ir atlikti savo reikalą. Jie atlikdavo reikalą čia pat vietoje, net apteršdavo kitiems antklodes ar suvynioję numesdavo ant kitos lovos. Susekti buvo labai sunku tokioje daugybėje ir negalint naudoti šviesos.

Smarvė blokuose naktį būdavo nepakenčiama, dėl to viršutinėse lovos miegantieji dažnai pradėdavo vemti. Tik retas suspėdavo išbėgti į išeinamąją. Daugiausia apvėmdavo takus, savo kaimynų lovas. Vėl kiti viduriuodami nesuspedavo išeiti ir apsiteršdavo arba lovoje, arba eidami taku. Tų bjaurių nebuvo galima išvalyti dėl visiškos tamsos. Tokiu būdu kiti suimtieji visus nešvarumus, eidami basi į išvietę, per naktį kojomis išnešiodavo ir paskui kojas nusišluostydavo antklodėmis. Kai kurios lovos dvokdavo kaip mėšlynai. Aš stebiuos, kaip tokiose sąlygose visi neišmirėme. Ryta išėjus valandėlei į gryną orą ir tada sugrįžus į bloką, taip dvokdavo, kad tuoj reikėjo bėgti laukan arba vemti.

Dėl aliarmo virtuvė dažnai negalėdavo laiku paduoti maistą, ypač rytais. Kol aliarmas nesi- baigdavo, negalėdavo įžiebt šviesos, o be šviesos nebuvo galima išduoti valgio. Kartais parnešdavo valgių taip vėlai, kad nebespėdavo išdalinti, nes į patikrinimą reikėdavo eiti nustatytu laiku ir tada tuoj į darbą.

Bus daugiau.

„Lietuvos rytas“ pergalingai baigė ULEB taurės pirmąjį etapą

„Lietuvos ryto“ vyriausiasis treneris Zmagas Sagadinis ir krepšininkas Artūras Jomantas. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA) — Europos vyrų krepšinio klubų ULEB taurės varžybų paskutiniojo, dešimtojo, turo rungtynėse A grupėje antradienį Vilniaus „Lietuvos rytas“ namuose 86:80 (26:15, 26:16, 24:24, 10:25) nugalėjo Atėnų AEK (Graikija) komandą.

Septintąją pergalę iškovojo vilniečiai tapo grupės nugalėtojais, dėl

geresnio tarpusavio susitikimų santykio aplenkę taip pat septynias pergales surinkusią Nansi „Sluc“ (Prancūzija) komandą.

Vilniaus komandai Kareem Rush ir Matthew Nielsen pelnė po 17 taškų, Artūras Jomantas įmetė 10 taškų. Pirmojo rato rungtynėse vilniečiai namuose įveikė Graikijos komandą 102:76.

Paminėtos savanorių pajėgų įkūrimo metinės

Atkelta iš 1 psl.

kariuomenės lauko pajėgų sudėti. Lietuvai tapus visaverte NATO nare, pasikeitė ir KASP uždutys – nuo teritorinės gynybos pereita į kolektyvinę gynybą, savanoriai tapo modernaus rezervo struktūra, organizuota taip, kad galėtų vykdyti naujas uždutis ir dalyvauti tarptautinėse misijose.

2004 m. iš karių savanorių suformuoti vienetai pradėjo dalyvauti tarptautinėse operacijose Balkanų regione. Misiją tarptautinių Kosovo pajėgų (angl. KFOR) sudėtyje jau atliko penki KASP būriai, šiuo metu misiją vykdo šeštasis būrys (KFOR – 15).

Šiuo metu Afganistane Goro provincijos atkūrimo misijoje dalyvauja ketvirtoji Lietuvos karių pamaina PAG-4, vadovaujama plk. Almanto Leikos.

Nuo 2003 m. daugiau kaip 400

Savanorių pajėgų karių dalyvavo tarptautinėse operacijose Kosove, Afganistane ir Irake.

2006 m. reorganizuota paskutinė KASP Prisiikėlimo apygardos 6-oji rinktinė. Šios rinktinės reorganizacija užbaigė KASP reformų etapą, per kurį buvo reorganizuota dešimt Savanorių pajėgų rinkinių.

Dabar Savanorių pajėgas sudaro penkios rinktinės, apimančios visą Lietuvos teritoriją, LDK Butigėdžio dragūnų mokomasis batalionas ir Aviacijos rinktinė. Pajėgose tarnauja apie 5,000 karių savanorių ir apie tūkstantį profesinės karo tarnybos karių, yra suformuoti specializuoti padaliniai. Tarp savanorių galima sutikti įvairių profesijų žmonių – nuo staliaus iki mokslų daktaro.

Savanoriai nuolat dalyvauja pratybose Lietuvoje ir užsienyje. Vien pernai Savanorių pajėgos Lietuvoje surengė trejas tarptautines pratybas.

G. Viliūnas: netrukus gyvensime aukštojo mokslo griuvėsiuose

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Jei nebus politinės valios pradėti ir įgyvendinti aukštojo mokslo reformą, po penkerių metų nebebus ką reformuoti, perspėja švietimo ir mokslo ministrės patarėjas Giedrius Viliūnas.

Pasak jo, dėl mažų atlyginimų gali nebelikti dėstytojų, kurie norėtų dėstyti aukštosiose mokyklose.

Apsigynusio disertaciją dėstytojo vidutinis atlyginimas dabar yra 1,200 litų. Siūloma įvesti studentų finansinį krepšelį, tuomet universitetai pradėtų konkuruoti dėl studentų. Šiuo metu Lietuvoje yra didžiausias procentiškai studentų skaičius Europos Sąjungoje, tačiau vienam studentui tenkančios lėšos — mažiausios.

„Jei mes, duok Dieve, įvesime 2008 metais krepšelio sistemą, tai praeis ketveri penkeri metai, kol sistema įsisuks. Dabar studijuojantiems situacijos nepakeisime. Pagaliau jie yra pasirašę studijų sutartį. O po penkerių metų pas mus nebeliks dės-

tytojų“, — antradienį sakė G. Viliūnas.

Jis pateikė Vilniaus Gedimino technikos universiteto pavyzdį, kur yra 600 dėstytojų, iš jų pusė turi 60 ir daugiau metų. Po penkerių metų juos reikės pakeisti, bet universitetas per metus parengia tik 30 doktorantų, iš kurių 25 pasilieka.

Lietuvoje mokslininkai iki 35 metų sudaro tik apie 12 proc.

Laidoje dalyvavęs Kultūros, filosofijos ir meno instituto direktoriaus pavaduotojas Žibartas Jackūnas pridūrė, kad „valstybės biudžetas nuo 1998 iki 2006 metų išaugo beveik trigubai, o lėšos mokslui ir studijoms tik — 20 proc.“.

„Mes mokslui ir studijoms 1998 m. skirdavome 1,24 proc. BVP, dabar — tik 0,87 proc.“, — teigė jis.

Numatyta, kad šiais metais dėstytojų atlyginimai didės 10 proc., ekonomistai prognozuoja, kad vidutinis darbo užmokesčio augimas šalyje sudarys 15 proc.

Prokurorai kardamosios priemonės V. Uspaskichui nešvelnins

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) — Darbo partijos ir jos buvusio vedlio Viktoro Uspaskicho galimas finansinės aferas daugiau kaip pusmetį narpliojanti Generalinė prokuratūra trečiadienį paneigė žiniasklaidos versiją, kad prokurorai įtariamą žada pasigailėti.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, prokurorai yra užsiminę, kad net aštuonis mėnesius nuo teisėsaugos Maskvoje besislapstančiam ir politinio Rusijos prieglobsčio pasiprašiusiam V. Uspaskichui Lietuvoje nebegresia dideli nemalonumai.

Nors oficiali bėglio paieška dar nėra atšaukta, politikas jau gali ruoštis grįžimui — Lietuvoje jam blogiausiai atveju gali tecti sumokėti baudą.

Tuo tarpu Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis trečiadienį žurnalistus patikino, kad teisėsaugos pozicija minėtos bylos ir įtariamųjų atžvilgiu nėra pasikeitusi.

„Tyrimo objektas nėra pasikeitęs, tyrimas atliekamas dėl apgaulingo apskaitos tvarkymo ir neteisinių

duomenų pateikimo. Patikiname, kad vienam iš įtariamųjų — Viktorui Uspaskichui — paskirta kardomoji priemonė suėmimas, siekiant užtikrinti jo dalyvavimą baudžiamajame procese, nėra panaikinta ar pakeista“, — sakė G. Jasaitis.

Jis taip pat pabrėžė, kad Darbo partijos ir jos vedlio kaltumą arba nekaltumą nustatys ne prokurorai, o teismas.

Darbo partijos vadovai teigia, kad V. Uspaskichas netrukus turėtų pasirodyti Lietuvoje ir netgi ketina dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Prokurorai sako, kad V. Uspaskichas, tik grįžęs į Lietuvą, turi būti suimtas, nors yra tikimybė, kad ikiteisminio tyrimo teisėjas vėliau gali jam skirti švelnesnę kardomąją priemonę.

Darbo partija įtariama neteisinių duomenų apie pajamas, pelną ir turtą pateikimu, siekiant išvengti mokesčių, bei apgaulingu apskaitos tvarkymu. Už tai juridiniam asmeniui gali būti skiriama bauda ar veiklos apribojimas.

Vairuotojo pažymėjimo neturi daugiau nei pusė lietuvių

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA) — Lietuvoje 52 proc. gyventojų neturi vairuotojo pažymėjimo, rodo Europos Komisijos užsakymu visose 25 Europos Sąjungos (ES) šalyse atliekamas gyventojų nuomonės tyrimas „Eurobarometras“. Pagal minėtą rodiklį Lietuva atsilieka nuo daugelio kitų ES narių.

Tyrimą Lietuvoje atliko didžiausia šalies viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „TNS Gallup“.

Visoje ES vidutiniškai 29 proc. suaugusių gyventojų neturi teisės vairuoti automobilio. Tokių gyventojų kur kas daugiau yra naujosiose ES narėse — 47 proc., tuo tarpu senosiose ES šalyse ši dalis sudaro 25 proc. gyventojų. Be Lietuvos, daug vairuotojo pažymėjimo neturinčių gyventojų yra Latvijoje (59 proc.) ir Vengrijoje (52 proc.). Mažiausiai vairuotojo pažymėjimo neturinčių žmo-

nių gyvena Liuksemburge ir Švedijoje (po 16 proc.).

„Skirtingai nei ekonomiškai stipresnėse senosiose ES valstybėse, šiuo metu Lietuvoje didelės degalų kainos nėra adekvačios gyventojų pajamoms. Automobilio išlaikymas taip pat nemažai kainuoja, tad visi šie veiksniai nuo automobilio ir teisės jį vairuoti įsigijimo sulaiko nemažai lietuvių“, — teigia „TNS Gallup“ tyrimų direktorius Mindaugas Degutis.

Pasak jo, tikėtina, kad ateityje augant perkamajai galiai vis daugiau žmonių turės vairuotojo pažymėjimus ir automobilius.

Naujosios ES šalims taip pat labiau būdinga, kad žmonės turi vairuotojo pažymėjimą, tačiau nevairuoja (14 proc.). Senosiose ES narėse šis rodiklis siekia 8 procentus. Lietuvoje 10 proc. gyventojų turi vairuotojo pažymėjimą, tačiau nevairuoja.

SPORTAS

* Dvigubu dubliu — pelnė 24 taškus bei po krepšiais atkovojo 11 kamuolių — NBA reguliariojo sezono rungtynėse antradienį pasižymėjo Žydrūnas Ilgauskas, tačiau lietuvio Cleveland „Cavaliers“ komanda svečiuose 96:101 pralaimėjo Seattle „SuperSonics“ krepšininkams. Per 35 su puse žaidimo minutes Ž. Ilgauskas pataikė 10 dvitaškių iš 18, realizavo visus 4 baudų metimus, perėmė vieną kamuolį, kartą suklydo bei dukart prasižengė.

* Antrąjį pralaimėjimą iš eilės FIBA Europos taurės (EuroCup) krepšinio turnyro antrojo etapo I grupės rungtynėse patyrė „Šiaulių“ komanda, antradienį namuose 72:81 nusileidusi Madrido „Estudiantes“ (Ispanija). 19 taškų šeimininkams pelnė Tadas Klimavičius (13 atkovotų kamuolių), 16 — Artūras Masiulis, 14 — Mantas Rui-

kis, 12 — Andrius Mažutis.

* Trečiadienį Slovėnijoje šeštąjį 2006-2007 metų sezono planetos biatlono taurės varžybų etapą sėkmingai pradėjo Diana Rasišmavičiūtė. 7.5 km sprinto lenktynėse Lietuvos biatlonininkė dūsyk suklydo šaudykloje ir, distanciją įveikusi per 22 minutes 43.9 sekundės, užėmė vienuoliktą vietą tarp 76-ių finišavusių sportininkių (startavo 77). Tai aukščiausia D. Rasišmavičiūtės karjeroje užimta vieta pasaulio taurės varžybose.

* ITF serijos „Optus Nottingham International 2007“ jaunųjų teniso turnyro dvejetų varžybų aštuntfinalyje lietuvio Ričardo Berankio bei Indonezijos atstovo Christopher Rungkat pora trečiadienį 6:3, 6:4 nugalėjo lenkus Andrzejų Kapą ir Mateuszą Szmigieli bei iškopė į varžybų ketvirtfinalį.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

A. Merkel: ES konstitucijos žlugimas būtų istorinė nesėkmė

Angela Merkel

AP nuotr.

Strasbourg, sausio 17 d. („Reuters“/BNS) — Vokietijos kanclerė Angela Merkel, kurios šalis pirmininkauja Europos Sąjungai (ES) išpėjo, kad jei iki 2009 metų pradžios nepavyks rasti išeities iš aklavietės dėl bloko konstitucijos, tai bus istorinė nesėkmė.

„Europa, valstybės narės ir jų piliečiai suinteresuoti, kad šis procesas būtų sėkmingai užbaigtas iki kitų Europos Parlamento rinkimų 2009-ųjų pradžioje“, — sakė A. Merkel, Europos Parlamente pristatydama pusmetį trukusio savo šalies pirmininkavimo planą.

„Biurokratinė, susiskaldžiusi Europa nesuderinama su jai kylančiais iššūkiais, nesvarbu ar tai būtų užsienio ir saugumo politika, klimatas ir energetika, Europos moksliniai tyrimai, biurokratizmo likvidavimas ar plėtros reikalai ir santykiai su mūsų kaimynais“, — sakė A. Merkel.

Be to, A. Merkel, paraginus ES glaudžiau bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstijomis bei Rusija ir išplėsti savo įtaką nuo Balkanų iki Artimųjų Rytų ir Afrikos, pareiškė,

kad atėjo metas bendrijai, kaip numatyta konstitucijoje, paskirti savo užsienio reikalų ministrą.

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso sakė, kad bet koks galutinis kompromisas „turi išsklaidyti debesis, kurie susitelkę virš Europos“.

A. Merkel stengėsi sumažinti su šalies pirmininkavimu ES siejamus lūkesčius, nes suvokia, kad jos pastangos įkvėpti naują gyvybę sąstingio apimtai bendrijai gali priklausyti nuo veiksmų, kurių ji nepajėgi kontroliuoti.

Turint galvoje, kad šiais metais Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac ir Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair paliks savo postus, Vokietijos kanclerė gali būti laikoma šiuo metu įtakingiausia vadove Europoje.

Tačiau Vokietijos pareigūnai pareiškė, kad būsimi jos pasiekimai priklausys nuo to, kas bus išrinktas Prancūzijos prezidentu praėjus beveik dvejimėms metams po to, kai olandai ir prancūzai užkirto kelią įgyvendinti bendrijos institucinę reformą.

Kongreso rezoliucija dėl Irako — žinia apie Amerikos susiskaldymą

Washington, DC, sausio 17 d. („Reuters“/BNS) — Baltieji rūmai antradienį pareiškė, kad Kongrese rengiama rezoliucija, kurioje pasisakoma prieš prezidento George W. Bush sprendimą padidinti amerikiečių karinį kontingentą Irake, gali būti žinia pasauliui, kad Amerika yra susiskaldžiusi dėl karo.

Naujoji G. W. Bush strategija dėl Irako, kurią jis pristatė praėjusią savaitę, sulaukė griežtos demokratų kritikos. Ją skeptiškai ar netgi nepalankiai įvertino ir nemažai prezidento Respublikonų partijos narių.

Atstovų rūmuose ir Senate rengiamasi priimti neįpareigojančias rezoliucijas, kuriomis bus išreikštas nepitarimas G. W. Bush planams papildomai nusiųsti į Iraką 21,500 karių, kurie padėtų įtvirtinti saugumą Bagdad ir neramioje Anbaro provincijoje.

Baltųjų rūmų atstovas spaudai Tony Snow paragino įstatymų leidėjus užduoti sau klausimą: „Ar tai bus žinia, kad Jungtinės Valstijos nesutaria dėl esminio pergalės Irake veiksmo?“

Dabar abiejų Kongreso rūmų demokratų vadovai stengsis palenkėti į savo pusę kiek įmanoma daugiau respublikonų. Kuo daugiau prezidento partijos narių per balsavimą pritaris rezoliucijoms, tuo labiau politiškai izoliuotas atrodys G. W. Bush.

Tačiau kai kurie aršiausi G. W. Bush kritikai Kongrese laikosi nuomonės, kad neįprastai rezoliucijos nepakanka.

Demokratų senatorius Chris Dodd iš Connecticut pareiškė, kad pateiks įstatymo projektą, kuriame numatyta nedidinti Irake tarnaujančių karių skaičiaus, nebent tam priartų Kongresas.

EUROPA

BRATISLAVA

Slovakijos kariai palieka Iraką — antradienį pirmoji slovakų kontingento, įeinančio į tarptautinių pajėgų Iraką sudėtį, dalis drauge su materialiniu turtu buvo perdislokuota į Kuveitą, o visas slovakų padalinys bus išvestas iki vasario pabaigos, pranešė Slovakijos radijas. Tiesa, vienuolika karių vis dėlto pasiliks prie koalicijos štabo. Tarptautinių pajėgų Pietų Irake sudėtyje Hilos mieste nuo 2003 metų tarnavo 110 Slovakijos seržantų ir karininkų. Tai pirmiausia inžinerijos kariuomenės instruktoriai, daugiausia išminuotojai. Per kampaniją Irake žuvo keturi slovakų kariai.

VARŠUVA

Lenkijos vyriausybės vadovas konservatorius Jaroslawas Kaczynskis teigia, kad dekomunizacija negali aplenkti gatvių ar aikščių pavadinimų. „Negalima sutikti su tuo, kad gatvė, aikštė ar skveras yra pavadintas kokio nors užkietėjusio komunisto vardu“, — pareiškė jis Lenkijos radijui ir pridūrė, kad vis dar yra įamžinta asmenų, padariusių sunkių nusikaltimų žmoniškumui ir lenkų tautai. Įgyvendinti tokią iniciatyvą turi padėti specialus įstatymas, kuris išplės vaivadijų vadovų teises savarankiškai priimti sprendimus dėl gatvių ar kitų viešų pavadinimų.

MINSKAS

Jungtuvės taip ir neįvyko, sąskaita už dujas išaugo dvigubai, bet nei tas, nei anas, matyt, negali išmušti iš vėžių politikos, kurį Vakarai vadina paskutiniu diktatoriumi Europoje. Tačiau analitikai įsitikinę, kad nurašyti valdantį šalį nuo 1994 metų politiką dar per anksti. „Lukašenka išgyveno“, — konstatuoja Maskvos „Carnegie“ centro analitikas Nikolajus Petrovas. „Jis planuoja būti nepriklausomos valstybės vadovas ilgai po to, kai V. Putinas paliks politinę sceną“, — mano ekspertas.

KIJEVAS

Vienas Ukrainos premjerą re-

miančios Regionų partijos vadovų, Aukščiausiosios Rados teisinės politikos komiteto vadovas Jevhenas Kušnariovas mirė po sužeidimo medžioklėje. Kas iš tikrųjų įvyko vykusioje medžioklėje, kurioje J. Kušnariovas buvo drauge su maždaug dešimt žmonių, kol kas tikrai nežinoma, nes gaunama informacija skiriasi.

JAV

WASHINGTON, DC

Senatorius iš Illinois Barack Obama antradienį pranešė, jog sieks tapti oficialiu Demokratų partijos kandidatu kitais metais vyksiančiuose prezidento rinkimuose. B. Obama, galintis tapti pirmuoju juodaodžiu prezidentu per visą šalies istoriją, žadėjo, kad jo kampanija „pakeis mūsų politiką“. 2005 metų sausį senatoriumi tapęs B. Obama, sparčiai kylanti politikos žvaigždė Demokratų partijoje, suformavo vadinamąjį tyrimo komitetą, kad galėtų pradėti rinkti pinigus savo kampanijai ir samdyti personalą.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos ekonomikos plėtros ir prekybos vadovas Germanas Grefas mano, kad Maskva neįves ekonominių sankcijų Estijai. „Įvesti sankcijas įmanoma prieš atskiras šalis esant nepaprastoms situacijoms. Tikiuosi, kad tai ne tas atvejis“, — sakė ministras, atsakydamas į žurnalistų klausimą apie ekonominių ir prekybinių sankcijų šiai šaliai įvedimo galimybę už tai, kad šios šalies parlamentas nusprendė išmontuoti vadinamąjį bronzinį karį Taline.

ARTIMIEJI RYTAI

KUVEITAS

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice trečiadienį baigė savo vizitą Persijos įlankos šalyse, užsitikrinusi arabų sąjungininkų paramą JAV planams stabilizuoti padėtį Irake dislokuojant papildomai 20,000 amerikiečių karių. Tačiau Persijos įlankos šalys, ypač Saudo Arabija, teigė, kad šių vadovaujama Irako vyriausybė taip pat turėtų prisidėti pažabojant tarpkonfesinį smurtą.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Kuriama paminklo „Laisvė” vizija

EDMUNDAS SIMANAITIS

Lietuvos Respublikos Seimas 1999 m. vasario 11 d. priėmė nutarimą Nr. VIII-1070 „Dėl valstybės sostinėje esančios Lukiškių aikštės funkcijų”. Šio teisės akto 1 straipsnis skelbia: „Lukiškių aikštė formuojama kaip pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė su laisvės kovų memorialiniais akcentais”.

„Lukiškių aikštė Vilniuje, kaip istoriškai susiformavusi vientisa urbanistinė erdvė, turi atlikti valstybinę reprezentacinę ir kartu visuomeninę funkciją. Projektiniai sprendimai turi apimti ir suderinti abi šias funkcijas – įkomponuoti pastatą Gedimino pr. 40 ir Aukų gatvę bei įvertinti Pamėnkalnio (Taurakalnio) urbanistinių sprendimų perspektyvą”, – byloja 2 straipsnis.

Tame pačiame nutarime pasiūlyta „Vyriausybei ir Vilniaus miesto tarybai organizuoti Lukiškių aikštės plėtros koncepcijos parengimą, aikštės projektavimą ir projekto įgyvendinimą”. Taip pat buvo pasiūlyta Vyriausybei sudaryti projektų vertinimo komisiją, patvirtinti projektų vertinimo taisyklės ir projektinę užduotį, o parengus projektą, „supažindinti su juo Seimą ir patvirtinti 1999 metais”.

Praėjo septyneri delsimo metai. Pagaliau iniciatyvos ėmėsi Vilniaus miesto savivaldybė. Vilniaus rotušėje gruodžio 13 d. nemažas būrys architektų, dailininkų, politikų, istorikų, meno žmonių svarstė Lukiškių aikštės suplanavimo ir simbolio „Laisvė” sukūrimo architektūrinio-meninio projekto klausimus. Siekta išgirsti nuomonių – kokia turėtų būti Lukiškių aikštės architektūrinė – meninė vizija.

Sostinės meras A. Zuokas apibūdino Lukiškių aikštės sutvarkymą, kaip nacionalinės reikšmės valstybės projektą. Konkurso sąlygas numatoma apsvaistyti miesto taryboje ateinančių metų sausį. Vasarį bus skelbiamas tarptautinis konkursas ir tais pačiais metais išryškės konkurso laimėtojas. Išskiriamos trys funkcijos: valstybinė – reprezentacinė, memorialinė ir visuomeninė.

Lietuvos istorijos instituto direktorius A. Nikžentaitis nušvietė Lukiškių aikštės istoriją iki mūsų dienų. Keletas įdomesnių minčių ir pasiūlymų. Mons. A. Svarinsko nuomone, galima būtų pasitenkinti dviem simboliais: Vyčio ir Kryžiaus. Seimo nario V. Andriukaio nuomone, Lukiškių aikštės vizija neatsiejama nuo Gedimino prospektą, kitų jo aikščių, o taipgi ir Lukiškių kalėjimo. Centrinė sostinės aikštė turėtų akumuliuoti siejamų objektų idėjas.

Seimo narys P. Jakučionis su karteliu priminė susirinkusiems, kad šis viešas aikštės sutvarkymo svarstymas jau trečias iš eilės. Jo nuomone, memoriale turėtų atsispindėti svarbiausios lietuvių tautos kovos, pavyzdžiui, mūšiai Durbės, Saulės, Žalgirio ir t.t. Be to, turėtų rasti nežinomo kario kapas ir Amžinoji ugnis.

Vienas iš Piliiečių Santalkos steigėjų D. Kuolys mano, kad aikštėje galėtų nebūti jokių paminklų, o visą aikštės plotą reikėtų užsodinti ažuolais. Ažuolynelyje bus smagu pasivaikščioti ir seniems, ir jauniems.

Akademiko prof. A. Tylos nuomone, „paminklas turėtų atsigrežti į XX amžių”, kada per okupacijas ir karus buvo prarastas trečdalis tautos. Todėl turėtų būti paminklai nežinomam tremtiniui, nežinomam partizanui ir nežinomam kariui. Skulptorius G. Lukošaitis mano, kad konkurso sąlygose tikslinga numatyti memorialo vizijos kryptis, antraip, jo žodžiais tariant, „bus košė ir tiek”.

Numatyta, kad architektūrinio-meninio projekto sukūrimo sąlygas derina LGRT centro, architektų sąjungos, dailininkų sąjungos, Lietuvos istorijos instituto vadovai ir sostinės savivaldybės atstovai. Seimas jau minėtame savo nutarime pabrėžė „Lukiškių aikštės sąsają su okupacinių režimų represijomis ir laisvės kovų istorija”. Laisvės sąvoka neatsiejama nuo piliečių pareigos ją ginti.

Iš to plaukia logiška išvada – būtina įtraukti į derintojų grupę atstovą iš tiesiogiai okupantų represijas patyrusių ir laisvės kovų dalyvių jungiančių visuomeninių organizacijų. Ši tautos dalis tokią teisę įgijo savo veikla, kurią diametraliai skirtingai įvertino sovietų baudžiamosios struktūros ir Trečiosios Respublikos Temidė. Tėvynės istorija be galę kartų tokią teisę patvirtino. Vertintojų komisijoje taip pat pageidautina įrašyti atstovą iš minėtų visuomeninių organizacijų.

Reikėtų sukonkretinti konkurso pirmojo etapo tikslus ir užduotis. Paminklas turėtų atspindėti visų epochų laisvės kovas. Tokiu atveju, pasak P. Jakučionio, reikėtų apsispręsti, kurie įvykiai atspindėtini, pavyzdžiui, mūšiai: Durbės, Saulės, Žalgirio, Oršos, Salaspilio, 1831, 1863 metų sukilimų kovos, 1918 – 1920 metų Nepriklausomybės kovos, 1941 m. Birželio sukilimas, 1944-1953 laisvės kovos, išpūdinga beginklės Tautos 1991m. sausio 13-osios pergalė prieš neribotos galios iki dantų ginkluotą okupantą divizijas. Sąrašas tikslingas.

O gal tikslinga užduotyje aptarti paminkle atspindėtinas Valstybės raidos periodus (epochas), pavyzdžiui, Mindaugo karalystę, Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė, dviejų tautų Respublika, Antroji Respublika 1918 – 1940, Trečioji Respublika 1990? Šiuo klausimu iki šiol nėra vienos pripažintos nuomonės.

Aktualus ir svarstytinas klausimas dėl Nežinomo Kario kapo ir Amžinosios ugnies akcentų tikslingumo įrašyti į užduotį. Tokį pasiūlymą 2005 m. lapkričio 29 d. pateikė Vilniaus miesto merui LLKS valdybos pirmininkas J. Burokas, Lietuvos Sąjūdžio pirmininkas R. Kupčinskas, LMA narys ekspertas prof. A. Tyla, Lietuvos partizanų kapelionas mons. A. Svarinskas ir Kultūros paveldo ekspertas doc. dr. R. Batūra. Šie akcentai, beje būdingi daugelio valstybių sostinėms, suteiktų Lukiškių aikštei naują – sakralumo funkciją. Būtent čia aukštieji užsienio svečiai, atvykę į šalies sostinę Vilnių, pagerbtų visų epochų žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės.

Diskusija tebevyksta. Naudinga būtų skelbti piliečių nuomones ir naujus pasiūlymus dėl Lukiškių aikštės sutvarkymo ir paminklo „Laisvė” architektūrinio – meninio sprendimo.

A†a mons. Antanas Lapė

2007 m. sausio 8 d., po ilgos, sunkios ligos mirė Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektorius (2003-2006) teologijos licenciatas, monsinjoras Antanas Lapė.

A. Lapė gimė 1961 m. vasario 25 dieną Priekulės parapijos Jokšų kaime. Iš Sibiro į Lietuvą grįžusių Sibiro tremtinių Antano ir Petronėlės Vaišnoraitės Lapių šeimoje. Tėvai šeimą sukūrė gyvendami tremtyje, Krasnojarsko krašte, Tasejevo r. Karalnojės kaime. Grįžus iš tremties į Lietuvą, jiems nebuvo būsto apsigyventi tėviškėje, todėl turėjo kilnotis iš vienos vietos į kitą. Velionio giminaitis – tėvo pusbrolis kun. Alfonsas Lapė (1908-1984), buvęs Kauno tarpdiecizines kunigų seminarijos rektorius. Mons. Antanas Lapė turėjo du brolius ir dvi seseris.

1961 m. kovo 5 d. Antanas Lapė buvo pakrikštytas Priekulės bažnyčioje, sulaukęs trylikos metų, Telšių katedroje priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Nuo 1968 metų mokėsi Gibiškių (Klaipėdos r.) pradžios mokykloje, o vidurinio mokslo atestatą 1979 metais gavo Palangos 1-ojoje vidurinėje mokykloje. Ją baigęs, įstojo į Kauno politechnikos instituto Inžinerijos ekonomikos fakultetą, kur įsigijo pramonės ekonomikos ir organizavimo specialybę. Baigęs studijas Kauno politechnikos institute, dirbo Šiaulių pieno kombinate buhalteriu, o nuo 1988 metų – kombinato vyriausiuoju buhalteriu.

Anksti, ypač studijuodamas inžineriją Kaune, pradėjo rimtai svarstyti savo pašaukimo klausimą. Tam įtakos turėjo ne tik giminytė su buvusi Kauno kunigų seminarijos rektoriumi, bet ypač su giminaičiu (tada kunigu, dabar prelatu) Juozu Siuriu, kuris tuo metu buvo Šilutės vikaras, vėliau Sedos klebonas. 1991 metų rudenį Antanas Lapė įstojo į atkurtą Telšių kunigų seminariją, kurią 1996 m. baigė ir tų pačių metų gegužės 26 d. vyskupo Antano Vaičiaus buvo iššventintas kunigu ir tuojau pat paskirtas Telšių vyskupijos kurijos kancleriu ir vyskupijos ekonomu. Po metų, 1997 m. buvo išsiųstas dogminės teologijos studijoms į Amerikos katalikų universitetą Vašingtone. Studijas baigė 2001 m., gaudamas teologijos licenciato laipsnį. Grįžęs į Telšius, buvo paskirtas Telšių kunigų seminarijos vicerektoriumi ir prokuratoriumi bei dogminės teologijos dėstytoju. 2003 m. rugsėjo 1 d. vyskupas Jonas Boruta, SJ, paskyrė Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos rektoriumi. 2005 m. kovo 10 d. popiežius Jonas Paulius II paskyrė jį savo kapelionu – monsinjoru.

Buvo talentingas teologijos dėstytojas, rūpestingas ir uolus seminarijos rektorius. Be to, nuosirdus, paslaugus, visuomet pasirengęs kitiems padėti. Toks jis liko ir sunkios ligos – melanomos ištiktas.

Monsinjoras Antanas Lapė buvo Telšių vyskupijos kunigų tarybos, konsultorių kolegijos, šventimų ir

skyrimų komisijos, vyskupijos remontų ir pastatų priežiūros nuolatinės tarybos narys, Vyskupijos Šeimos centro direktorius.

Pablogėjus sveikatai, 2006 m. kovo 29 d. pats atsisakė iš kunigų seminarijos rektoriaus pareigų, tačiau iki pat mirties nenustojo rūpintis vyskupijos ir seminarijos reikalais. Likęs vyskupijos ekonomo tarnybos ir seminarijos ekonominių reikalų tarybos nariu, savo išmintingais ir draugiškais patarimais padėjo pradėti darbų tęsėjams, įpėdiniams anksčiau velionio turėtose pareigybėse.

Velionis buvo Lietuvių katalikų mokslo akademijos narys, viename iš paskutinių šios akademijos metraščių tome (T. 27, V., 2005) išspausdintas velionio kartu su savo mokiniu kun. Viktoru Aču paruoštas beveik 70 puslapių straipsnis „Išganymas šalia Bažnyčios Vatikano II Susirinkimo mokymo šviesoje”.

Priminsime iš šio straipsnio monsinjoro dvasiniu testamentu liekančias mintis.

„Kristus yra kosmoso ir visos istorijos centras. Išganymas Dievo plane pildosi per Jėzų Kristų, todėl nėra išganyimo šalia jo. Tik per Kristų, su Kristumi ir Kristuje Dievas sutaikino su savimi visą žmoniją ir visą kūriniją <...>.

Bažnyčios misija net ir tarpeliginiam dialoge visais laikais išlaikė ir išlaikys savo misijos vertę. Bažnyčia, būdama Kristaus įrankiu, nuolat skelbia ir turi skelbti Kristų, kuris yra kelias, tiesa ir gyvenimas, kuriame žmonės randa religinio gyvenimo pilnatvę <...>.

Nors Dievas vien Jam žinomais keliais gali atvesti žmogų į išganyimą, visad išlieka nė kiek nesumenkėjęs uždavinys ir drauge šventa teisė – skelbti Evangeliją, skleisti tikėjimą ir teikti Sakramentus iki pat žemės pakraščio. Bažnyčia visada turi vykdyti misiją – skelbti išganingą Kristaus šlovę pasauliui, kad visa ir visi būtų suvienyti Kristaus mistiniame kūne – Bažnyčioje, kurios galva yra pats Kristus”.

Darbais, paskaitomis, pamokslais, skelbęs velykinę Kristaus pergalę prieš mirtį, savo ligos ir mirties jauname amžiuje kryžiumi tapęs artimas Nukryžiuotajam Kristui, mielas Kunige Antanai, būk amžinybėje suvienytas su Prisikėlusiu Kristumi! Amžinąjį laimingą gyvenimą duok mirusiam, Viešpatie, amžinoji Tavo šviesa jam tešviečia.

Velionis buvo pašarvotas Telšių katedroje. Laidotuvių šv. Mišios aukotos sausio 10 d., ten pat.

**Telšių Vyskupijos kurija,
Telšių Vyskupo Vincento
Borisevičiaus kunigų seminarija**

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTAS

**VIDA M.
SAKEVICIUS**

Real Estate Consultant

**Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas**

708-889-2148

Paauglystė: kaip pasirinkti tinkamiausią laisvalaikį?

VILIJA BALTRUKONYTĖ

„Protesto amžiumi“ vadinama paauglystė – vienas sudėtingiausių laikotarpių ir jaunuoliui, ir jo tėvams.

Paaugliai dažnai jaučiasi „įsprausti į rėmus“, nori išsilaisvinti iš suaugusiųjų nustatytų normų, todėl ima maištauti, renkasi pavojingą laisvalaikį.

Neformalaus ugdymo specialistai pabrėžia, kad šiame amžiaus tarpinyje vaikus būtina paskatinti ieškoti savęs, pasirinkti gyvenimo tikslą ir parodyti, kad tai daug lengviau padaryti, turint gerą laisvalaikį.

Maištauti – natūralu

Jaunuoliai madingu laisvalaikio praleidimo būdu linkę laikyti pavojingas ir ekstremalias veiklas, pavyzdžiui, vaikinams patinka greitai važinėti automobiliu be vairuotojo teisių.

Merginos dažniausiai renkasi pasyvų laisvalaikį – su draugėmis vaikšto mieste, demonstruoja naujus rūbus.

Tokias tendencijas atskleidė Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu atlikta kokybinė paauglių apklausa. Tyrimas parodė, kad paaugliai jaučiasi esantys suaugę ir laisvalaikio elgiai, taip, kaip, jų manymu, daro vyresnieji, pavyzdžiui, vartoja svaigalus.

Jaunuoliai mano, kad, lankydami tradicinius būrelius, jie nebus išskirtiniai ir neatrodys savarankiški.

Vilniaus pedagoginio universiteto Socialinės komunikacijos instituto asistentė Daiva Šukytė pabrėžė, kad maištauti paauglystėje yra natūralu. Juk nemažai garsių atlikėjų, šou verslo pasaulio atstovų ar sėkmingą karjerą padariusių verslininkų anksčiau taip pat buvę maištininkai. Tačiau labai svarbu paaugliui paaiškinti netinkamo ar pavojingo laisvalaikio pasekmes. „Mes nemokome paauglių įvertinti savo elgesio. O juk svarbu paaiškinti: jei važiuoji automobiliu pernelyg greitai, tavo važiavimas gali pasibaigti avarija, gali užmušti žmogų, susižaloti ir likti negalus. Dėl šios klaidos tavo tikslas – pavyzdžiui, siekis tapti teisininku – gali likti niekada neįgyvendintas“, – pridūrė D. Šukytė.

Ji pabrėžė, kad tėvai nuo pat vaikystės turi mokyti savo atžalas kelti sau gyvenimo tikslą ir parodyti, kaip jį pasiekti. „Svarbu klausti paauglio, ką jis nori veikti baigęs mokyklą, kokią profesiją svajoja įgyti. Jaunuoliai, kurie siekia įstoti į universitetą ar tapti verslininkais, linkę rinktis ir turiningesnį laisvalaikį. Jie dažniausiai neturi laiko tušties pasisėdėjimams aralaus buteliui“, – aiškino specialistė.

Reikia ir pramogų

D. Šukytės teigimu, paauglius, kaip ir vaikus, galima skirstyti į dvi grupes – turinčius įvairiausių užsiėmimų ir nerandančius, kur dėti tuščią laiką. Kad jaunuoliai nebūtų nei pernelyg užsiėmę, nei pernelyg laisvi, specialistė pataria jiems suplanuoti savo laiką – susidaryti 24 valandų grafiką ir numatyti, kiek laiko skirs pamokoms, pareigoms šei-

moje ir kiek miegui, poilsiui, pomėgiams.

„Paaugliams reikia visko: poilsio, pramogų, bendravimo su draugais. Jaunuoliui svarbu lavinti savo kūrybiškumą, švęsti šventes, turėti galimybių pabūti vienam, pamastyti. Ypač tai svarbu mergaitėms, kurios turi „kompleksų“ – galima paskatinti jas rašyti dienoraštį, rekomenduoti gerą knygą ar draugišką pokalbį“, – prasingai planuoti laisvalaikį mokė specialistė.

Tėvų pareiga – nuolat bendrauti su paaugliu sūnumi ar dukra, ugdyti jo atsakomybės jausmą. Anot D. Šukytės, daugelis tėvų neturi pakankamai įgūdžių rūpintis vaikais, nes sovietmečiu ši funkcija iš šeimų buvo atimta – viskuo rūpinosi visuomenė. „Dėl šios priežasties šeimos laukia, kol jų vaikais pasirūpins kiti, ir todėl kalta tampa aplinka, bet tik ne tėvai. Tai jie turi padėti paaugliui planuoti laisvalaikį, aptarti jo dienos darbus“, – pastebėjo specialistė.

Kasdien pasiteirauti savo vaiko, ką jis šiandien veiks, nėra sunku. Tėvai dažnai net nežino, kaip tai svarbu.

Organizuoti gali patys

Tarp turiningo laisvalaikio leidimo būdų – įvairūs būreliai. Tačiau atliktas tyrimas parodė, kad jaunuoliai jaučiasi „išaugę“ iš būrelių amžiaus. D. Šukytės nuomone, būrelis gali užtikrinti prasmingą laisvalaikį, tačiau jis turėtų būti pritaikytas paauglių amžiui ir orientuotas į jų pomėgius.

Vieni paaugliai nori lankyti būrelius, kur jie galėtų gauti žinių ir lavinti būsimai profesijai praversiančius įgūdžius, pavyzdžiui, diskusijų klubą ar anglų kalbą.

Kiti nori aktyviai leisti laiką arba pabendrauti su bendraamžiais. Anot pašnekovės, geriausias būdas sužinoti paauglių nuomonę – atlikti mokinių poreikių apklausą kiekvienoje mokykloje.

Švietimo ir mokslo ministerijos užsakytos apklausos rezultatai parodė, kad paaugliams labiausiai patiktų žaisti futbolą, lankyti dailės būrelį, breiko treniruotes, dainuoti, groti, važinėti su riedučiais, žaisti kompiuteriu.

Sveikintina tendencija – paskatinti pačius paauglius inicijuoti būrelius. „Leisti paaugliams spręsti, ko jie nori, yra geras dalykas. Atiduokite erdvę paaugliams ir jie sugebės veikti. Tačiau turi būti nustatytos taisyklės, ko jie negali daryti: ne narkotikams, ne alkoholiui, ne smurtui, ne keiksmazodžiams“, – sakė D. Šukytė. Inicijuodami būrelius mokiniai net gali užsiimti mėgstama veikla, bet ugdo savo savarankiškumą bei atsakomybę. Juk būti suaugusiu – tai ne tik turėti daugiau laisvės, bet ir prisiimti daugiau pareigų bei atsakomybės.

P. S. Švietimo ir mokslo ministerija kviečia mokinius ir jų tėvus aplankyti interneto svetainę www.popamoku.lt, kurioje galima rasti būrelių ir kitokios popamokinės veiklos, organizuojamos įvairiose šalies savivaldybėse, adresus.

„Klaipėda“

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DETROIT, MI

Atkelta iš 2 psl.

Jau penkiolikti metai ruošiamė Naujus metus ir renkames šioje salėje. Trylika metų palydėjome senuosius ir sutikome Naujuosius metus. Jau antri metai, kai ruošiamė Naujų metų pokylį dienos laiku. 2006 m. ruošėme dienos metu, kadangi dalyvavo garbingas svečias, Detroito vikariato vyskupas John M. Quinn. Ir dalyviai, kurie yra garbaus amžiaus, buvo patenkinti, galėjo švęsti dienos laiku, taip ir buvo nuspręsta ir toliau ruošti ir švęsti Naujus metus tuoj po šv. Mišių.

Naujųjų, 2007 m., renginio programai Šv. Antano parapijos salėje, Detroit, MI, gražiai vadovavo Zita Skučienė.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Naujų metų pobūvio ruošimo komitetą sudarė: kun. Alfonsas Babonas, Mykolas Abarius, Stefanija Juškienė, Patricia Kaunelienė, Ona Šadeikienė, Stasys Šadeika, Vacys Šlušnys, Pranciška Televičienė, Zita Skučienė, Lina Žemaitienė ir organizatorė Regina Juškaitė-Švobienė.

Rengėjų vardu dėkojame visiems talkininkams už rūpestį, patarimus

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ir atliktą darbą ruošiant šį sėkmingą ir ypač parapijai pelningą pokylį. Dėkojame tiems, kurie jau penkioliktus metus iš eilės neatsisako ir randa laiko talkinti. Padėka visiems, kurie pripildė mūsų svetainę. Dalyvavo per 50 svečių. Nors mūsų nedidelis parapijos skaičius vis mažėja ir parapijiečiai yra brandaus amžiaus, jie vis vien nepasiduoda – aktyviai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Visi visada jaučiasi lyg viena šeima ir dalinasi artimo meile. Šv. Antano parapija jau peržengė 86 gyvavimo metus. Daug ko pamatyta, pergyventa per tuos metus. Su meile širdyse ir malda lūpose prisimename tuos, kurie iškeleliavo į Viešpaties namus. Tikimės, kad ir jie danguje šypsosi ir dalyvauja kartu su mumis šioje šventėje.

Šaunus Naujųjų metų dienos pokylis jau praeityje. Visiems dalyviams liko malonūs šios gražios šventės prisiminimai. Naujųjų metų dienos pokylį ruošė Šv. Antano parapija.

Nors išeivijos telkiniuose yra daug lietuvių bendruomenių, ne visos ruošia ir organizuoja įvairias šventes bei renginius. Parapijiečiams, organizacijų nariams reikia tik noro, laiko, išsipareigojimo suorganizuoti bent kokį pobūvį, kad dalyviai galėtų jausti tą pačią šeimynišką meilę ir artumą, kaip ją mes jaučiame čia Detroit, Šv. Antano parapijoje. Mielai galite naudoti mūsų parapijėlę kaip tikrą pavyzdį mūsų meilę artimui, Tėvynei ir Dievui.

Šv. Antano parapijos Detroito vardu sveikiname visus lietuvių telkinius išeivijoje, „Draugo“ dienraščio kolektyvą, ypač vyr. redaktorę Danutę Bindokienę, kuri nuolat spausdina straipsnius apie mūsų parapijos veiklą. Linkime gerų, prasmingų, sveikų Naujųjų metų visiems ir lauksime, kad ir vėl susirinktume švęsti 2008-ųjų metų sutikimo!

Regina Juškaitė-Švobienė

...ĮVAIRŪS...

Norėčiau pirkti, kas gali parduoti,
Balio Sruogos knygą
„Dievų miškas“.
Prašau skambinti Aldonai
773-631-1533

DEBT GOT YOU DOWN?
START FRESH TODAY
CALL REDLINE INVESTMENTS
1-866-280-5829
REESTABLISH YOUR CREDIT TODAY
BANKRUPTCY, NO PROBLEM

PAJAUSKIME POETINIO ŽODŽIO GROŽĮ

Seniausia Amerikos lietuvių išeivijos radijo programa „Margutis II“, pasiryžęs tęsti jo steigėjo Antano Vanagaičio tradiciją — suruošti bent vieną kultūrinį renginį metuose. Švenčiant „Margučio“ 75-ąjį jubiliejų ruošiamas kultūrinis renginys — poeto Bernardo Brazdžionio šimtojo gimtadienio paminėjimas.

Bernardas Brazdžionis su proanūke Teresyte Lovett.

Po ilgesnio laikotarpio, Čikagos lietuviai turės retą progą išgirsti talentingą aktorę režisierę Audrę Budrytę-Nakas. Čikagoje gimusi, čia ji mokėsi, lankė lietuvišką mokyklą, šoko tautinius šokius. Nuo pat jaunystės ji žavėjo publiką puikiu eilėraščių deklamavimu. Audrė į Čikagos sceną atėjo su pilnu žinių bagažu. Ji

yra baigus Northwestern universitetą, išgijo magistrą ir aktorinio meno studijas tęsė Webber Douglas akademijoje (London, Anglija).

Prieš keletą metų Audrė Budrytė sutvirtino lietuvių Šiaulių dramos teatre. Grįžusi į Ameriką ji ne tik režisavo, bet ir pati vaidino. Šalia savo darbo (dėstė „Players Workshop“ mokykloje), ji pasirodė lietuviškoje scenoje ir palankiai sutinkama. Už prasmingą darbą lietuviškai scenai, ji buvo įvertinta 2004 m. Teatro premija, kurią paskyrė JAV LB Kultūros taryba.

2006 metus aktorė Audrė Budrytė-Nakas su šeima praleido Lietuvoje. Nors ji gimė ir augo Čikagoje, bet tėvų kraštas ją traukia. Nuvykusi į Lietuvą neatstogavo. Josios talentu gėrėjosi Šiaulių ir Vilniaus menininkai bei kultūros darbuotojai.

Poeto Bernardo Brazdžionio šimtmečio minėjime Audrė suspindės naujai: ji vadovaus popietei ir poetiškais žodžiais nuties tiltą į poezijos pasaulį, perduos poeto Brazdžionio kūrybos plakantį pulsą, natūralų poeto minčių tekėjimą. Audrė Budrytė mums pažįstama, jauna, įvairiausiškai talentinga menininkė; kas geriau galėtų perduoti poeto apdai nuotas mūsų slapčiausias mintis, jausmus. Juk poeto Brazdžionio eilės mus stiprina išeivijoje. Jos buvo šviesos žiburėliai tamsioje išvietintųjų tremtyje, lyg tamsioje naktį.

„Margutis II“ vasario 4 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. kviečia į Lietuvių dailės muziejų PLC, Lemonte. Prisiminsime poetą Bernardą Brazdžionį, kuris savo poezija liko gyvas atmintyje ir tada, kai nutilo jo balsas ir žingsniai.

Marija Remienė

„XX amžiaus slaptieji archyvai“

Š.m. sausio sausio 31 dieną, trečiadienį, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje kartu su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi rengia pirmojo lietuviško istorinės dokumentikos seriale – „XX amžiaus slaptieji archyvai“ pristatymą.

Renginyje dalyvaus projekto autoriai iš Lietuvos — TV žurnalistė Gražina Sviderskytė ir istorikas dr. Arvydas Anušauskas, kurie pristatys šį istorinės dokumentikos serialą, kuriame jau trečius metus ir filmuojama ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, Vokietijoje, Latvijoje, Rusijoje, o taip pat ir JAV bei Didžiojoje Britanijoje.

Renginio metu bus rodomas vienas filmas iš „XX amžiaus slaptieji archyvai“ serijos — „Šimtas paskutinių valandų“, kuriame pirmą kartą televizijoje atkuriami lemtingi 1940 m. birželio įvykiai Kaune, Lietuvos pasienyje ir Maskvoje likus 100 valandų iki sovietų ultimatumo ir oku-

Kadras iš filmo „Šimtas paskutinių valandų“.

Projekto autorė — Lietuvos TV žurnalistė Gražina Sviderskytė.

pacijos. Filme atskleidžiamas politinis, psichologinis ir karinis spaudimas, svarstomi kai kurių Lietuvos politikų ryšiai su sovietais ir prielaidos, kodėl buvo nesąlygiškai priimtas SSRS ultimatas. Šiame filme pirmą kartą rodomi dokumentai iš slaptų Rusijos archyvų, kurie atskleidžia, kada tiksliai Sovietų Sąjungos vadovybė įsakė užimti Lietuvą ir kaip ruošėsi didžiuliui kraujo praliejimui.

Renginys vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje sausio 31 dieną. Maloniai visi kviečiami dalyvauti.

LR generalinio konsulato informacija

Sausio 31 dieną, trečiadienį, 6:30 val. v.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje
6500 S. Pulaski Rd, Chicago, IL. 60629
dokumentinis filmas

„Šimtas paskutinių valandų“

Po peržiūros susitikimas su filmo autoriais Gražina Sviderskyte ir Arvydu Anušausku.

Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

Vitalija Katunskytė Pasaulio lietuvių centre

„Lietuva, Lietuva —
Mano kraštas brangus,
Rašo Tau iš toli —
Tavo mažas žmogus.

Lietuva, Lietuva. ...”

šios dainos žodžiais ir taip pat kitomis skambiomis dainomis bei savo nepakartojamu balsu užbūrė mus visus susirinkusius dainininkė, šlagerių karalienė Vitalija Katunskytė. Š. m. sausio 7 d. po 11 val. r. šv. Mišių visi skubėjo į PL centro didžiąją salę, į rengiamą labdaros koncertą, kurio lėšos buvo skirtos

paremti PLC. Žiūrovų ir gerbėjų susirinko apie 300.

Kaip žinome Vitalija Katunskytė Čikagoje lankėsi pirmą kartą. Lemonte, Fondo salėje, kartu su Klaipėdos Parodijos teatro atlikejais Vytutu Balaliu ir Vaidu Jočiu Vitalija dalyvavo Naujųjų metų sutikime. Sausio 7 d. ji sutiko surengti labdaros koncertą. Ne visi dar girdėjo ją dainuojant, ne visi klausėsi jos nuostabaus balso ir dainų. Vasara Vitalija dainuoja Palangoje. Nuvykę atostogų į Lietuvą ir būdami Palangoje turbūt ne vienas užėjo į kavinę ir klausėsi jos dainų. Vitalija koncertuoja ir su duk-

Vitalija Katunskytė Pasaulio lietuvių centre

„Dance Duo“ grupės mažieji šokėjai susilaukė gausių žiūrovų aplodismentų.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

ra Monika.

Daininkei koncerto metu talkino ir šokių studijos „Dance Duo“ jaunieji šokėjai vadovaujami Esteros Barišauskaitės-Lisauskienės ir Sandros Čelkytės-Krumhorn.

Kartu su dainomis, tų dainų žodžiais (visų Vitalijos dainų autorius yra šiaurietis kompozitorius Sigitas Adeikis), skambia melodija pabuvojome ir Lietuvoje, ir prie Baltijos jūros šėlančių bangų. Dainomis nuskrodėme net iki saulėtosios Brazilijos, Rio de Janeiro karnavalo... Ne vie-

nam suspaudė širdį dainos apie meilę. Dainininkė sugebėjo pelnyti žiūrovų simpatijas. Po koncerto ji paskendo gėlių žieduose, dovanose.

Vitalija — šiaurietė. Kiek pažįstamų ji sutiko iš savo gimtųjų Šiaulių, kurie dar nepamiršo nei dainininkės, nei jos dainuojamų dainų. „Koks mažas šis pasaulis“, — sakė po koncerto dainininkė.

Lauksime vėl atvykstant V. Katunskytės į Ameriką.

Roma Goodwin

Giminaičiui

A†A

ANATOLIJUI MILŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną DANUTĘ, sūnus VYTENĮ ir RIMĄ su šeimomis bei kitus giminės ir artimuosius. Mes liūdime kartu.

*Raimundas Rimkus
Birutė ir Paulius Gyliai
Zita Žvirzdienė
Nijolė Vardienė*

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaite

Hundred fiftieth lesson. (Hundred fiftieth lesson) — Šimtas penkiasdešimta pamoka.

Emergency leave of absence. (Imerdžensi lyv af ėbsens) — Nenumatyta išėjimas (iš darbo).

I just got a call from California, my dad is very sick, I have to take an emergency leave of absence from work to take care of him. (Ai džest gat e kol fram Kėlifornija, mai dėd iz veri sik, ai hev tū teik en imerdžensi lyv af ėbsens fram uork tū teik kėr af him) — Man tik ką paskambino iš Kalifornijos, kad mano tėvas sunkiai serga, aš turiu laikinai išeiti iš darbo ir jį prižiūrėti.

Can't you put him in a nursing home, or hire someone to take care of him? (Kėnt jū put him in e niursing hom, or hair samuon tū teik kėr af him) — Ar negali jo patalpinti slaugos namuose, ar rasti žmogų, kuris jį prižiūrėtų?

No, he's terminal, I don't know how long he will live, I want to spend his last days with him. (Nou, hys tšterminal, ai dont nou hau long hy uil liv, ai uant tū spend his lėst deis uith him) — Ne, jis nepagydomas, aš nežinau, kiek ilgai jis gyvens, todėl noriu jo gyvenimo paskutines dienas praleisti su juo kartu.

Will you be able to get your job back? (Uil jū bi eibl tū get jūr džėb bėk) — Ar tu galėsi grįžti į savo darbą?

Yes, there's a provision in our contract for cases like mine,

they have to give me back my job. (Jes, theirz e pravižen in aur kantrėkt for keises laik main, thei hev tū giv mi bėk mai džėb) — Taip, mano sutartyje numatytas toks atvejis, jie turi man grąžinti mano darbą. **You're lucky to work for a company, that has such a provision.** (Jūr laki tū uork for e kampani thėt hes sač e pravižen) — Tu laiminga, kad dirbi įmonėje, kuri turi tokią nuostatą.

My job is the least of my worries, I have to leave my family and go to California. (Mai džėb iz tha lyst af mai uorys, ai hev tū lyv mai fėmili ėnd gou tū Kėlifornija) — Darbas yra mažiausias mano rūpestis, aš turiu palikti savo šeimą ir išvykti į Kaliforniją.

Why can't you bring him here, to Chicago? (Uai kėnt jū bring him hyr, tū Šikagou) — Kodėl tu negali jo atsivežti į Čikagą?

He doesn't want to go to Chicago, he doesn't want to leave his home, all his doctors and friends. (Hy daznt uant tū gou tū Šikagou, hy daznt uant tū lyv hiz hom, al hiz daktors ėnd his frends) — Jis nenori važiuoti į Čikagą, nenori palikti savo namų, visų savo daktarų ir draugų.

Good luck, I know how much it will mean to him to have you there. (Gud lak, ai nou hau mač it uil myn tū him tū hev jū thēr) — Linkiu sėkmės. Žinau, kaip jam svarbu, kad tu būsi šalia jo.

Margumynai

Gražino praloštą sumą

Vokietijos aukščiausiasis teismas apgynė dviejų azartiškų lošėjų, per vieną dieną pralošusių 10 tūkstančių eurų, žmonas. Įstaigos darbuotojai buvo priversti grąžinti šeimoms praloštą sumą.

Du azartiški lošėjai, suprasdami savo silpnybę ir, iš visa ko sprendžiant, žmonoms reikalaujant, išsiuntė į lošimo namus laišką, prašydami neleisti jiems lošti.

Tačiau, negalėdami atsispirti pagundai, vėl atsidūrė savo mėgstamoje pramogų vietoje. Stoti prie ruletės jų niekas neleido, o prie „vienrankių banditų“ prasiskverbti pasisekė.

Kazino vyrams buvo leista paimiti pinigų iš asmeninių sąskaitų,

nors mažų mažiausiai reikėjo pareikalauti jų asmens dokumentų.

Būtent dėl to Aukščiausiajam teismui ir teko patenkinti įpykusių žmonių ieškinį. Mat teisėjai nusprendė, kad buvo pažeista sutartis, kurią sudarė kazino savininkas ir laiško autoriai, prašę užblokuoti sąskaitas.

Pernai Vokietijoje veikiantys 79 lošimo namai uždirbo maždaug 950 milijonų eurų. Daugiau kaip trys ketvirtadaliai šios sumos tenka „vienrankiams banditams“. Statistikos duomenimis, Vokietijoje yra maždaug 400,000 žmonių, priklausomų nuo azartinių lošimų. Dauguma jų – vyrai.

„Klaipėda“

A†A

JEFFREY A. MARGIS

Mirė 2007 m. sausio 15 d.

Nuliūdę liko: žmona Jenny (Kuraitis), mama Ema, brolis Adolph ir Cecelia Margis, sesuo Erica ir Klauss Dierks, svainės Brigitte ir Anthony Akstins; Sylvia ir Jose Galvicius; Loretta ir Thomas Schmidt; Liam Kerins; daug dukterėčių ir sūnėnų, kuriuos mylėjo kaip savo vaikus.

A. a. Jeffrey buvo sūnus a.a. John Margis.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, sausio 18 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 19 d. Nuo 9 v.r. iki 10 v.r. lankymas vyks Zion Lutheran bažnyčioje, 9000 S. Menard, Oak Lawn, IL. A. a. Jeffrey bus palaidotas Bethania kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700

A†A

MARTHA BUROKAS

Mirė 2007 m. sausio 16 d.

Nuliūdę liko: duktė Elena Vieraitis, sūnus Edmund ir Erika Brooks; dvylika anūkų, septyni proanūkliai, daug sūnėnų ir dukterėčių.

A. a. Martha buvo žmona a.a. Frank, mama a.a. Alberto, John, Vandos, Mėtos ir Adelės.

Ilgą laiką buvo aktyvi bažnyčios narė.

Velionė pašarvota penktadienį, sausio 19 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v. v. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.), Hickory Hills, IL. Pamaldos 7 v.v. Viešas lankymas šeštadienį, sausio 20 d. nuo 9 v. r. – 10 v. r. Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės bažnyčioje, 6641 S. Troy, Chicago.

A.a. Martha bus palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Vietoj gėlių šeima prašo aukoti bažnyčiai.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700

Mielai kolegei

A†A

BIRUTEI SALDUKIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą dukroms BIRUTEI ir LAIMAI, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

*Buvę Pabaltijo universiteto studentai ir
kapelionas R. Krasauskas*

Šviesios atminties

A†A

GRAŽINAI VARNAITIENEI
MIKĖNIENEI

iškeliavus į Amžinuosius Namus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą vyrui BRONIUI, dukrai DANUTEI ir sūnui POVILUI su šeimomis, broliui VYTAUTUI LAPATINSKUI, jo dukrai DALIAI ir jos sūnui LUKUI. Liūdime kartu.

Mūsų atmintyje Gražina lieka tokia pati, kaip ir jos vardas.

*Antanas ir Aldona Minelgai
Paulius ir Birutė Gyliai
Zita Žvirzdienė ir jų šeimos*

Olympia, Washington

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Aukštaičių (panevežiečių) klubo** metinis susitikimas vyks sausio 21 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. Mišios už mirusius klubo narius tėvų jėzuitų koplyčioje bus aukojamos 10:30 val. r. Po susirinkimo — vaišės. Aukštaičiai kviečiami dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 708-296-1577.

♦ **Sausio 21 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro** Bočių menėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ kasmetinis pranešimas ir veiklos apibūdinimas Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenei. Pradžiai 12:30 val. p.p. Popietės metu bus rodomas dokumentinis filmas „Žingsniai į prasmingą gyvenimą“. Įspūdziais apie savo darbą Vilniaus „Vilties angelo“ centre pasidalins ten savanore dirbusi aktorė ir režisierė Audrė Budrytė-Nakienė. Visus kviečiame dalyvauti.

♦ **Sausio 21 d., sekmadienį, Jaunimo centro** didžiojoje salėje 2 val. p.p. kompozitorius ir dainininkas Algirdas Motuza pristatys naują programą „Aš su tavim, daina“. Maloniai kviečiame atvykti į koncertą. Po koncerto — karšti pietūs kavinėje. Bus automobilių apsauga. Rengia Jaunimo centras.

♦ **Sausio 26 d., penktadienį, 7:30 val. v.** Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, IL, o sausio 27 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Jaunimo centro, 5620 S. Claremont, Chicago, IL, kavinėje Amerikos lietuvių televizija kviečia žiūrėti 2005 metais Lietuvoje sukurto kino filmą „Vilniaus getas“. 2006 m. šis filmas buvo apdovanotas Lietuvos kinematografininkų sąjungos premija „už savitą ir profesionalią garsaus dramaturgijos kūrinio interpretaciją kine“. Kviečiame visus atvykti pažiūrėti šį filmą.

♦ **Sausio 26 d., penktadienį, 7:30 val. v.** Amerikos lietuvių inžinierių sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius ruošia susirinkimą PLC Bočių menėje (Lemont). Apie Lietuvos gynybines pilies kalbės inžinierius Aleksas Vitkus. Tema pasirinkta neatsitiktinai — ALIAS sudėtyje veikiantis Medininkų pilies atstatymo fondas ruošia spaudai knygą apie Medininkus, kuri netrukus pasirodys. Kviečiame atvykti visus, kuriems įdomi Lietuvos istorija ir praeitis.

♦ **Šeštadienį, sausio 27 d., 6 val. v.**, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus rodomas režisieriaus Algimanto Puipos vaidybinis filmas „Dievų miškas“ (2005 m.), sukurtas to paties pavadinimo Balio Sruogos romano motyvais. Maloniai kviečiame atvykti į šio pelningiausio visų laikų lietuviško filmo peržiūrą. Matysite ir unikalią papildomą medžiagą — filmą „Kaip buvo kuriamas „Dievų miškas““. Filmą rodysime nemokamai. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

♦ **Sausio 28 d. 3 val. p.p.** Carl Sandburg vidurinės mokyklos meno centre, 13300 S. LaGrange Rd., Orland Park įvyks lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas „Per slenkstį“. Kviečiame visus meno mylėtojus atvykti į šį koncertą. Bilietus galite nusipirkti kavinėje „Bravo“, PLC „Dovanėlėje“, parduotuvėje „Lietuvėlė“, „Seklyčioje“ arba užsisakyti tel. 1-800-494-TIXS bei internetu — www.dainava.us

♦ **Sausio 28 d., sekmadienį, Jaunimo centro** Moterų klubo narės kepa mielinus blynus Jaunimo centro kavinėje. Jau nuo 9 val. r. galėsite vaišintis geriausių šeiminių skaniaisiais blynais su obuoliene. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

♦ **Amerikos lietuvių tarybos** atstovybė Washington, DC, — Jungtinis Amerikos Pabaltijiečių komitetas (JBANC) vasario 9 – 10 dienomis L'Enfant Plaza viešbutyje ir Woodrow Wilson centre (Washington, DC) ruošia 7-ąją Baltijos konferenciją „Nafta ir kraujas: Baltijos energija ir komunizmo palikimas“. Konferencijos garbės svečias — Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, kuris skaitys pagrindinį pranešimą. Bus rodomi dokumentiniai filmai apie Baltijos šalis, vyks susitikimai su JAV administracijos atstovais. Daugiau informacijos tel. 773-735-6677 arba e - paštu: AltCenter@aol.com

♦ **Vasario 16-osios — Lietuvos Nepriklausomybės šventė**, rengiama ALTO Čikagos skyriaus, vyks vasario 11 d., sekmadienį. Mišios 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Šventinio minėjimo programa 1 val. p.p. Maria High School. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

♦ **Vasario 16 d., penktadienį, 7:30 val. v.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikės Elvyros Kriaučiūnaitės-Katalinos parodos „Atodangos“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus autorė ir jos dukra pianistė Gabrielė Gyltė, kuri į mamos parodos atidarymą atvyksta iš Vokietijos. Kviečiame visus dalyvauti.

♦ **Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimą** JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ruošia vasario 18 d. 12:30 val. p.p. PLC Fondo salėje. Pagrindinis pranešėjas — inžinierius Aleksas Vitkus. Meninę programą atliks Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras, kanklių ansamblis „Gabi-ja“ ir Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Vyresniųjų lietuvių centro restoranui „Seklyčia“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL, reikalingi virtuvės darbuotojai: indų plovėjai/as – valytojai/as ir virėjos padėjėja. Kreiptis tel. 708-271-7044 arba 773-476-2655 (kviesti Rita).

Vasario 17 d., šeštadienį, 6 val. v.

Lietuvių dailės muziejuje

PLC, Lemont

pianistės iš Vokietijos

Gabrielės Gyltės

labdaros koncertas

„Muzikiniai kontrastai“

Visus muzikos mylėtojus maloniai kviečiame apsilankyti jaunosios pianistės koncerte.

Rengia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

Kviečiame visus į susitikimus su Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolu

Aldonu Gudaičiu, SJ:

Sausio 19 d., penktadienį, 7 val. v. – 8:30 val. v.

Ateitininkų namuose

(12690 Archer Ave., Lemont, IL).

Sausio 21 d., sekmadienį,

po 9 val. r ir po 11 val. r šv. Mišių

Valgykloje, esančioje prie Lietuvių dailės muziejaus

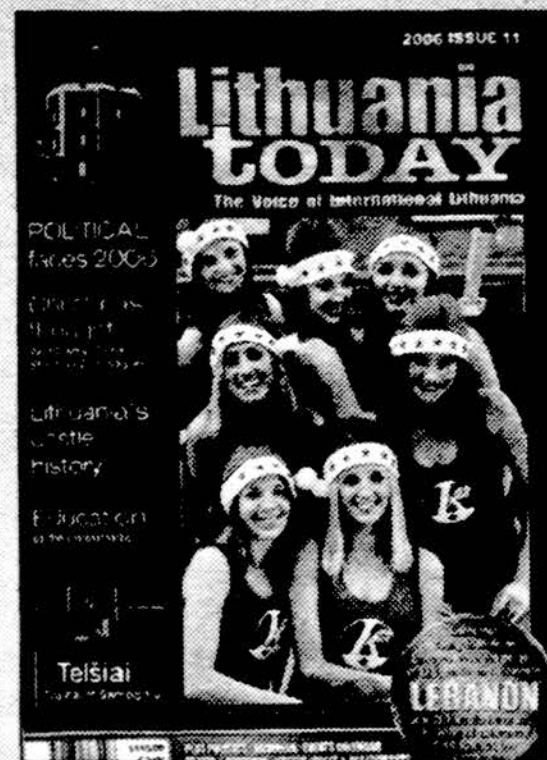
Pasaulio lietuvių centre.

Prie puodelio kavos tėvas Gudaitis ir tėvas Saulaitis papasakos apie Lietuvos jėzuitų darbus, gimnazijų naujienas.

Tėvas Gudaitis aukos 9 ir 11 val. r. šv. Mišias sekmadienį, sausio 21 d., Pal. J. Matulaičio misijoje. Daugiau informacijos suteikia Baltic Jesuit Advancement raštinė, tel. 630-243-6234.

„Draugo“ knygynėlyje

„Lithuania today“

tijai, Latvijai ir Lietuvai, arklvyskupą Peter Stephan Zurbri-ggen.

Įdomu bus susipažinti ir buvusiu kolumbiečiu, dabar Lietuvos gyventoju Jurgiu Didžiuliu bei jo muzikine grupe „InCulto“.

Ray Vyšniauskas skaitytojus supažindina su geriausiu Lietuvos banku „Snoras“ ir viena geriausių Lietuvos dizainerių Julija Žilėnėnė.

Kam rūpi mokslai Lietuvoje ir ar tikrai lietuviai labiausiai išsilavinę žmonės, sužinosite perskaitę Lars Bryne rašinį „Kas ką apgaudinėja?“ („Who's cheating who?“). Ta tema kalbamasi su keletu pašnekovų.

Žurnale rašoma apie Žemaitijos sostinę Telšius, apie lietuvių piliis ir dvarus.

Žurnalo kaina — 6.50 dol. Žurnala galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių, už kiekvieną papildomą žurnala — 2.50 dol. mokesčių.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlyje galite nusipirkti naują žurnalo „Lithuania today“ numerį. Kaip visada spalvingas, straipsniais turtingas įdomiais straipsniais žurnalas traukia akį. Žurnalas švenčia savo 2 metų sukaktį.

Sveikindamas savo skaitytojus su šv. Kalėdomis žurnalas pristato Jėms Vatikano nuncijų Es-

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500